

برام سینمایی

آنهای روپرو

فیلم‌نامه

دیوند

سهرام بیضائی

آینه‌های رو برو

فیلم نامه

چاپ اول - ۱۳۶۱

چاپ دوم - آذر ۱۳۶۳

چاپ پنجم

۳۰۰۰ نسخه

محوطه‌ی آتش‌سوزی‌روز‌خارجی

دود و غبار و فریاد و هیاهو؛ یکی دو خانه در آتش است و از درها و پنجره‌های آنها دود بیرون می‌زند. جمعیتی دوان دوان و ترسیده و بعضی خندان و هیجان‌زده به تماشا آمده است. از خانه زنانی سربرهنه و بعضی پابرنه سرفه‌گنان و بعضی سیاهشده از خفگی جیغ‌گشان بیرون می‌دوند و هنوز نرسیده، جلوی خانه در حلقه‌ای از مردان خشمگین می‌افتد که با کمربند و چوب و پنجه‌بکس آنها را می‌زنند. زنان وحشت‌زده در حلقه‌ی مهاجین با حرکاتی حیوانی و فریادهای درد به دنبال راه فرار می‌گردند. گیس یکی از آنها را جوان غیرتی گشیده است و قیچی می‌گند. دیگری زیر دست و پا افتاده و در حال تحمل ضربه‌ها سرفه‌گنان می‌کوشد خود را از لای چوبها و لگدها در برداشت. یکی دیگر که با ضربه‌ای به بیرون پرتاب شده با چهره‌ی خون‌آلود عربده می‌گشد –

ذن‌خون‌آلود چی شده مشتبه‌های دیروز حالا شدن پا منبری؟
– بهشت حمله می‌گنند، او می‌گریزد، حمله‌گندگان ناسزا گویان و خشمگین برای محکم کردن حلقه‌ی محاصره برمی‌گردند؛ دود و غبار و چرخش زنجیر

در هوا . در برابر هر زنی که از خانه‌ی آتش گرفته بیرون دویده و به محاصره افتاده است بخت قبلی‌ها برای فرار لحظه‌ای بیشتر می‌شود . چند نفری با پاره آجر شیشه‌های خانه را می‌شکند و زنان جدیدی از خانه بیرون می‌دوند و به تله می‌افتدند . ناگهان از محاصره یکی وحشت‌زده از مرگ و جیغ‌کشان بیرون می‌دود ، تقریباً کور شده از دود و کبود از جای ضربه‌ها — با پنجه‌های کشیده از تشنجی عصبی — بی اختیار به طرفی می‌دود و به جمع متلاطم تماشاگران می‌خورد ، جمع می‌پراکند ، و زن بی‌آنکه بفهمد چه می‌کند ، در حمله‌ای نامید از وحشت مرگ ناگهان دو بازوی مردی را محکم می‌چسبد .

زن (وحشت‌زده فریاد می‌زند) نذار منو بکشن !

تصویر گوتاه از مرد که گیج و ندامن‌کار مانده ؛ گارمندی است ترسیده به اسم آقای قناعت که با لرزش دستان زن می‌لرزد .

زن (جیغ می‌کشد) می‌خوان منو بکشن !

فشار عصبی نیروی زن را چند برابر کرده ، به زانو درمی‌آید ، یا زانوزدن التماسی است برای زندگی ، آقای قناعت که نتوانسته خود را رها کند اجباراً با او می‌نشیند .

زن (ضجه می‌زند) نذار بکشم .

قناعت (گوئی چیزی در او دیده است) نزهت !

زن ناگهان چشمانش را باز می‌کند ، با لبهای لرزان .

قناعت تو نزهت نیستی — که سرچشم می‌نشستید ؟

زن که سعی می‌کرد بفهمد با چه خطر دیگری روبروست ناگهان به شدت به علامت منفی سرتگان می‌دهد .

قناعت چرا خودت هستی . اسعت همین بود ، نزهت —

دختر آقای دبیر ، خواهر سروان حق نظر .

زن ناگهان وحشت‌زده خود را از مرد جدا می‌کند و می‌دود به طرف حلقه محاصره و فریاد می‌کشد .

زن بکشین ! منو بکشین !

خود را به میان آنها می‌اندازد و بین ضربه‌ها و شلوغی گم می‌شود . آقای قناعت او را صدا می‌کند و به دنبال او به درون شلوغی و غبار می‌دود .

زن از طرف دیگر حلقه‌ی محاصره بیرون افتاده است و بی اختیار می‌دود . آقای قناعت لحظه‌ای غیر کرده است ، یقه‌اش پاره می‌شود و ضربه‌ای به

شانه‌اش می‌خورد، و در همان حال سعی می‌گند مسیر زن را ببینند که اینک در
انتهای گذر به راست پیچیده. آقای قناعت خود را از مهلهکه در می‌برد و
بیرون از حلقه‌ی محاصره زن را بار دیگر فریاد می‌گند که در شلوغی شنیده
نمی‌شود و سپس به دنبال او می‌دود.

کوچه‌ی پشتی. روز. خارجی

آقای قناعت به کوچه‌ی مجاور محوطه‌ی آتش‌سوزی رسیده است. آنجا چند
تنی از جوی آب سطل‌ها را پر می‌کنند و دست به دست می‌دهند که جلوی
سرایت آتش به خانه‌های خود را بگیرند. یک نردبام بلند به پشت‌بام
خانه‌ی نبشی هست و چند تنی از آن بالا می‌روند. آقای قناعت به یک
دکه می‌رسد که دارد به شتاب جمع می‌گند. به سوی خیابان می‌دود.

خیابان. روز. خارجی

آقای قناعت به خیابان می‌رسد. نگاه می‌گند؛ عبور و مرور ماشین و
دوچرخه و طحاف و فروشنده‌ی دوره‌گرد و دستفروش و غیره. آقای قناعت
به هر طرف رو می‌گند زن را نمی‌بینند. به کوچه‌ای سرک می‌کشد که در آن
کسی نیست. لباسش را که به هم ریخته می‌تگاند و دوباره نگاهی با
ناامیدی به این طرف و آن طرف می‌گند و به سمتی راه می‌افتد. عده‌ای از
گذرندگان عکس جهت او به طرف محوطه‌ی آتش‌سوزی می‌دوند و بعضی از
دور با انگشت دود را نشان می‌دهند. یک چرخ دستی که روی آن تنور و
دودکش هست از جلوی آقای قناعت رد می‌شود و حالاً آقای قناعت آن
دور زن را می‌بینند که لرزان به سمتی می‌دود. زن به یک سیگارفروش کنار
خیابان می‌رسد و می‌ایستد چهار تا سیگار می‌خرد. کبریتی از فروشنده
قرض می‌گند و اولی را آتش می‌زنند. آقای قناعت پشت سرا و رسیده است.
لحظه‌ای می‌ایستد و سپس صدا می‌گند.

قناعت نزهت!

زن خلع سلاح شده دستش پائین می‌آید. می‌خواهد راه بیفتد قناعت
پیش‌ستی می‌گند.

قناعت   یه پاکت درسته بده . نه ، دوتا . (پولش را
می دهد) کبریت ! (به زن) بگیر نزهت .
نزهت   (به طرفش برمی گردد) لعنتی سق سیاه ، ده سال
بود این اسمو نشنیده بودم . چی می خوای از جونم
— آزارت به من رسیده ؟ کی هستی ، خبرنگاری ؟
قناعت با حرکت سر رد می گند .

نزهت   آهای یکی به این آقا یه چیزی بگه ، چرا ولم
نمی کنی ؟

سیگار فروش ساكت بابا ، می خوای بریزن اینجا ؟
نزهت   (به سیگار فروش) تو می شناسیش ؟
سیگار فروش (به قناعت) بقیمه پولتون .

قناعت   مال خودت !
نزهت   تو دیگه چه جونوری هستی — (به سیگار فروش)
مشتريه ؟ (به قناعت) بزن به چاک ! کلی بخت
گفته حالا زندهم — (سرش گیج می رود) نمی فهمی ،
خستم ، سرم ، دندهام —
دستش را به دیوار تکیه می دهد ، قناعت بازویش را می گیرد و سیگارش را
دور می اندازد .

قناعت   نگاه می کنن ! بیا بریم یه کافه ئی جائی . باید یه
چیز گرم بخوری . اینجا همه جور خطروی هست !

کافه . روز . داخل و خارج

صاحب کافه و یک پادو با پیش بند و سینی در دست جلوی درایستاده اند
و به دود دور دست نگاه می کنند . یک جوان جا هل مسلک در پی چند تن
دیگر می دود .

جوان دونده دارن محله رو خراب می کنن . نمی یا ؟

پادو   (خندان) زناش چی می شن ؟
یک گدرنده چه دودی !

صاحب کافه جای مام سیاحت کن !
آنها دور شده اند . یک زن و مرد مسن که به دود می نگردند می آیند که وارد

گافه شوند.

صاحب کافه (به پیرزن و پیرمرد) می خواین بنشینیں؟
مرد مسن چطور، تعطیله؟

صاحب کافه تعطیل که خیر، اما اگه ریختن اینجا با خودتونه.
منظور یه وقت از ما توقعی نداشته باشیم.

مرد مسن هوه – (برمی گردد با نگاه از زن کسب تکلیف
می کند) که اینطور –

صاحب کافه بله، ما ضمانتی نمی کنیم. بفرمائید اون طرف،
بفرمائید.

با ورود زن و مرد مسن به درون گافه آن ته آقای قناعت و نزهت را می بینیم
که پشت میزی در حال نشستن‌اند. تصویر نزدیک از آنها.
نزهت خب که چی؟

قناعت با نگاه دنبال پادوی گافه می گردد و در عین حال نگاهی به نزهت
می کند.

قناعت نمی خوای صورتتو بشوری؟

نزهت با لج یک دستمال گاغذی از روی میز برمی دارد و در لیوان آب روی
میز فرو می کند و به صورت می مالد. قناعت از جیبشن آینه‌ای درمی آورد و
جلوی او می گیرد. نزهت لحظه‌ای با شک نگاهش می کند و سپس ادامه
می دهد، و بعد با سر آستین صورتش را خشک می کند. در این مدت یک
 هلیکوپتر از روی گافه گذشته است و صدای آن شیشه را به لرزه درآورده.
قناعت متوجه می شود که پادو به طرفش آمده.

پادو شیرینی نداریم!

قناعت پس یکی از اون نونهای کرمای و، خیال می کنم – یه
شیر داغ (نزهت سر نگان می دهد) نه؟ پس، با
دو تا چائی.

مستخدم دور می شود. نزهت سر برمی دارد.

نزهت بذار اول طی کنیم؛ پول این دو تا زهر مارو کی
می ده؟

پرداخت می شه.

منظور، اول گفته باشم! (سیگاری درمی آورد) نه
که ندارم، دارم و نمی دم. من که نخواستم بیام

قناعت

نزهت

		اینجا .
قناعت	نژهت	صورتحساب با من .
نژهت	نژهت	خب ، این شد ! (سیگارش را روشن می‌کند) - تو کی هستی ؟
قناعت	نژهت	ما سر کوچه‌ی شما می‌نشستیم .
نژهت	نژهت	هیچکی سر کوچه‌ی ما نمی‌نشست !
قناعت	نژهت	کوچه‌ی درختی -
نژهت	نژهت	یادم نمی‌یاد !
قناعت	نژهت	کوچه‌ی نسبتاً بلندی بود ، که یک سرش طاقی داشت ! خونه‌ی شما خیلی بهتر بود .
نژهت	نژهت	خواب دیدی !
قناعت	نژهت	روزی که سروان حق نظر و بردن هنوز جلوی چشمه .
نژهت	نژهت	این اسم کیه‌هی می‌بری ؟
قناعت	نژهت	اسم یه مرد تک که برای همه‌ی بچه‌های محل خیلی بزرگ بود . و - تیربارون شد .
نژهت	نژهت	خب ، لعنتی ، این چه دخلی به من داره ؟
قناعت	نژهت	به تو ؟ انکار نگن نژهت . چطوری می‌خوای بگی که دیگه یادت نیست ؟ (آرامتر) خب ، البته ، بیست
نژهت	نژهت	و یکسال می‌گذره .
نژهت	نژهت	بیست و دو !
قناعت	نژهت	پس همه‌ی چی یادته !
نژهت	نژهت	این قیافه رو هیچ وقت ندیدم !
قناعت	نژهت	بیست و دو سال پیش من این شکل نبودم .
نژهت	نژهت	هیچکی نبوده !
قناعت	نژهت	تو چطوری از اینجا سر در آوردم ؟
نژهت	نژهت	خدا لعنت کنه - (بغض گرده) چرا می‌پرسی ؟
قناعت	نژهت	نژهت ، تو می‌دونی کی هستی ؟
نژهت	نژهت	یک دم هیجانی در نژهت رشد می‌کند اما به گفتن در نمی‌آید . نژهت آنرا فرو می‌خورد و رو به طرف پنجره می‌گرداند ، لرزان .
نژهت	نژهت	اونجا بهم می‌گن نشمه دیپلمه ، عین فحش ! من همینم ! نمی‌خوام چیز دیگمای باشم !

<p>قناعت نژهت</p> <p>(عصبانی) آره آره، خواهر یه سیاسی . که چی ؟</p> <p>فقط تو می دونی . توام اگر معرفت داشتی دهنتو سفت می بستی تا مزدی رو که اونطور جلوشون وايساد با اسم من بدنوم نکنی .</p>	<p>ولی تو چیز دیگمای هستی !</p>
<p>قناعت</p>	<p>(آخرین گوشش خود را می کند) نژهت ، نمی خوای حرف بزنی ؟</p>
<p>نژهت ناگهان بغض می کند ، و به بیرون نگاه می کند . سرش را پائین می اندازد ، نگاه تنده به قناعت می کند ، با دست به علامت عصبی بودن روی میز می زند . پادوی گافه نان گرمای و دو چای را روی میز می گذارد و می رود . نژهت با چشم پراشگ با اشیاء روی میز ور می رود .</p>	<p>نژهت ناگهان بغض می کند ، و به بیرون نگاه می کند . سرش را پائین می اندازد ، نگاه تنده به قناعت می کند ، با دست به علامت عصبی بودن روی میز می زند . پادوی گافه نان گرمای و دو چای را روی میز می گذارد و می رود . نژهت با چشم پراشگ با اشیاء روی میز ور می رود .</p>
<p>نژهت آره ، مدتهاست با کسی حرف نزدم . خیلی وقت بود دلم می خواست واسه یکی بگم . اما خب ، هیچکس از آدم نمی پرسه . حالا تو لامصب پرسیدی . خب و است می گم . تو لامصب می دونی که اون چه مردی بود . مدتها یه نفره کاری کرد که میتھا خیال کرده بودن توی ارتش یه گروه بزرگ هست ؛ اونم وقتی که دیگه کسی نمونده بود . اون به جای صد نفر کار می کرد . من داشتم دیپلم می گرفتم و هنوز درست نمی فهمیدم .</p>	<p>نژهت آره ، مدتهاست با کسی حرف نزدم . خیلی وقت بود دلم می خواست واسه یکی بگم . اما خب ، هیچکس از آدم نمی پرسه . حالا تو لامصب پرسیدی . خب و است می گم . تو لامصب می دونی که اون چه مردی بود . مدتها یه نفره کاری کرد که میتھا خیال کرده بودن توی ارتش یه گروه بزرگ هست ؛ اونم وقتی که دیگه کسی نمونده بود . اون به جای صد نفر کار می کرد . من داشتم دیپلم می گرفتم و هنوز درست نمی فهمیدم .</p>
<p>به پشتی تکیه می دهد و سرش را عقب می برد و چشمانش را می بندد .</p>	

چقدر دلم می خواست بخوابم . خستم . تنم کوفتهس . همه جام درد می کنه . اون گذر به اسم اون در رفته بود – (ناگهان از جا می پرد) تو از کدوم دستهای لامصب ؟ نکنه می خوای یه جا گیرم بندازی ؟ (رام تکیه می دهد) چه فرق می کنه ؛ بدتر از این که هست نمی شه . من هجده سالم بود . حالا که فکر می کنم انگار اون دختر هجده ساله من نبودم . دختر هجده ساله ای رو مجسم کن که از مدرسه بر می گشت و یه عالم عاشق داشت .

عکاسخانه . روز . داخلی (زمان گذشته)

پرده‌ی اطاق رختگن عقب می‌رود و نزهت در هجده سالگی از رختگن علّاسی با روپوش ارمگ مدرسه و یقه‌ی سفید روی آن درمی‌آید . موهایش را بافته و با رویان بسته و به دو طرف انداخته . عکس جلو می‌دود و پرده را صاف می‌گند . نزهت روی چهارپایه جلوی دوربین می‌نشیند . عکس در حال پرحرفی و چرب‌زبانی سر او را کج و راست می‌گند ، دست به هم می‌مالد و می‌رود یکی از نورافکنها را بلند و گوتاه می‌گند .

عکس خب خب ، دختر خانم بنشینند . نگاه فقط به

روپرو . چه روز خوبی رو انتخاب کردین – (کنار چراغ) حالا – یه کمی ! – (او را جا به جا می‌گند) این لبخند باید یه جائی ثبت بشه ! (می‌دود طرف دوربین) دختر خانوم بی‌حرکت – (دست به عدسی می‌برد) دختر خانوم حاضر – (ناگهان) خب ! – (در عدسی را برمی‌دارد) یک – دو – سه ! (با بشکنی در را دوباره می‌گذارد) مبارکه انشاء الله .

نزهت نفس راحتی می‌گشد و با شادی از جا می‌پرد و به طرف پرده‌ای که جلوی در باز اطاق انتظار آویخته می‌رود و آنرا کنار می‌زند . حالا پدرس ، نامزدش – آقای افتخاری – به علاوه‌ی خواهر آقای افتخاری با پیرهن ، و مادر او که چادری است – دیده می‌شوند . آقای افتخاری لباس سفید پوشیده و سرش را کم و بیش شانه زده و انگشت درشتی به دست دارد . به دیدن نزهت همه بلند می‌شوند و به طرف او پیش می‌آیند .

مادر افتخاری مبارکه نزهت جان . انشاء الله همینطور که عکس دیپلم گرفتی عکس بکیری برای تذکره برقی خارج ، عکس عروسی بکیری .

خواهر افتخاری حالا که تا اینجا او مدین یکی هم با لباس بهاره بکیرین . عیبی که نداره – (لوس می‌گند) روی منوزمین نندازین .

نزهت من که پیرهن با خودم نیاوردم .
افتخاری اگر آقا جان اجازه بدن من تصادفا یکی سر راه

دیدم -

بستهای را درمی‌آورد که به دقت در گاغذ هدیه پیچیده شده .
گفتم شاید بپسندیدش .

نژهت (به پدر) چکار کنم ؟
پدر نباید زحمت می‌کشیدید .

خواهر افتخاری (دست نژهت را می‌گیرد و می‌کشد) بیا نزهت جان ،
اجازه می‌دن .

عکاس پشت پرده !

خواهر افتخاری نزهت را می‌برد .

پدر راضی به زحمت نبودم .

افتخاری چوبکاری نکنید ؛ قابل دار پیدا نکردیم .

پدر (به مادر افتخاری) مادرش - بهتر از شما نباشه -

در خیاطی یکپارچه جواهر بود . تا زنده بود ما
نهی دونستیم فروشگاه چیه ؟ ولی بعد از اون ما
هم از بیرون تهیه می‌کنیم .

عکاس با قاب بزرگی پیش می‌آید .

عکاس عکس‌شونو بزرگ کردیم ؛ طبق سفارش ، قاب شده و
حاضر .

پدر (عینک می‌زند و می‌رود طرف قاب) بله ، بله .
روحت شاد ! پارچهای چیزی روش بگیرین -
(عینک را در جیب می‌گذارد) عکسو می‌بریم ؛
باید در مجلس عقدکنان حاضر باشد .

افتخاری قطعا !

پدر (چشم را پاک می‌کند) خدا بیا مرزدت زن .

عکاس پارچه‌ای روی عکس می‌اندازد .

کافه - ادامه (زمان حال)

نزهت از روی میز سر بر می‌دارد .

نژهت جوانک منتظر من بود دیپلم بگیرم عروسی کنیم .
مال دوتا محله اون ورتر بود .

منزل پدر فرهت . روز . داخلی (زمان گذشته)

افتخاری در اطاق مهمانی نشسته است با لباس تقریباً رسمی . پدر با عینک و عصا در مبلی به او گوش می دهد . عکس سروان حق نظر به دیوار است .

افتخاری حاج آقامون سال پیش عمرشو داد به شما . حالا

بندی خانه زاد هستم و حاج خانم جان – والده –

و کنیزتون سرکار همشیره که همین روزها شیرینی شو

می خوریم با شریکمون آقای ضمانت . گرچه

شمردنش از ادب دوره ولی یه سه دهنده توی بازار

نبش تیمجه هست با یه کارگاه مختصر قالی –

همه ش در طبق اخلاص – به علاوه پونتیاک که

خیال داریم تبدیل به احسنش کنیم . اگر به

غلامی سرافراز فرمودید خانم والده رو خوشحال

می کنید . پنهان از شما نباشه یه مختصر نذری هم

جهت موفقیت نزهت جان در دیپلم کردن . البته

محسنات و استعداد ایشون بی نیاز از وصف قاصر

بندیس ، ولی سرکار والده از حالا به نیت خیر

آینه شمعدون و کاسه نبات و غیره سفارش دادن ،

و همین دیشب می گفتن عروس من یا نزهت یا

هیچکس !

عکاسخانه - ادامه (زمان گذشته)

نزهت از پشت پرده با لباس بهاره خارج می شود . خواهر افتخاری با لیوان آب و شانه ای که در آنست پیشتر از اوست و معلوم است که مدل موهای نزهت را عوض کرده است . پدر که به عکس جناب سروان (پرسش) در قاب نگاه می کرده سر بر می دارد ، افتخاری از جا می پرد .

افتخاری جلال الخالق – (به مادر) ملاحظه فرمودید؟ –

کاش مرحوم ابوی هم تشریف داشتن . (به پدر

نزهت) کاش اخوی جناب سروان هم تشریف داشتن

– (به مادر) حاجی خانوم عرض نکردم رنگش

مناسبه؟ (به پدر) چطوره آقا جان؟
پدر (مبهوت به نزهت) اگر مادرت بود چه حظی
می‌کرد.

افتخاری (به عکاس) معطل چی هستید؟ بگیرید آقا،
بگیرید، یک عکس درست و حسابی.
خواهر افتخاری این زیباترین عکس شما می‌شه نزهت جان.

کافه - ادامه (زمان حال)

نزهت سر بر می‌دارد و می‌زند زیر گریه.
فزهت من گمش کردم. امروز توی این شلوغی همه چی مو
گم کردم. دیگه کی باور می‌کنه؟

عکاسخانه - ادامه (زمان گذشته)

راننده‌ی افتخاری در را باز می‌کند و می‌آید تو، با یک دسته گل و یک
جعبه شیرینی.

افتخاری گویا پونتیاک دم در حاضره. افتخار بدین
برسونیمتون.

مادر افتخاری جعبه رو باز کن دهن شیرین کن. حیف شد
جناب سروان نیومدن؛ از زیارت‌شون محروم شدیم.

نزهت جلوی دوربین بر می‌گردد نگاه می‌کند؛ آقای افتخاری می‌رود طرف
راننده و دسته گل را می‌گیرد، راننده چیزی در گوشش می‌گوید. نزهت
بر می‌گردد طرف دوربین؛ عکاس خندان در عدسی دوربین را بر می‌دارد و
 بشکن می‌زند و می‌گذارد. افتخاری کمی نگران به پدر نزهت نزدیک می‌شود.

افتخاری گویا خبر راجع به جناب سروانه. البته حتماً استباھی
شده؛ ولی گویا منزل شما در محاصره‌س.

کافه - ادامه (زمان حال)

صاحب گافه و پادو سراسیمه می‌دوند و گرگره‌ی گافه را پائین می‌کشند و

بلا فاصله پاهای عده‌ای دونده‌ی چوب به دست از پائین گرگره دیده می‌شد
که هیا هوکنان می‌گذرند.

نژهت تو می‌دونی اون جاها کجاست که دیوارهای خیلی
بلندی داره؟ تازه، بالاش دورتادور سیم خاردار داره.
بعضی می‌گن اون سیمها به برقم وصله، کی می‌دونه
هست یا نیست؟ امتحانش گرون تعوم می‌شه –
(چندش ش می‌شد) من – یه دفعه سیم لخت
دست گرفتم، پرتم کرد اما نکشت – (لبخند
غم‌اتگیزی در او دیده می‌شد) سنگ به در بسته
می‌خوره. (گبریت می‌کشد و به آن خیره می‌شد)
از فرداش این در و اون در شدیم، هیچ جا کمکی
نیود!

اداره‌ی حقوقی ارتش. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

پدر جلوی یک باجه ایستاده و از خشم می‌لرزد، افتخاری و نژهت در
زمینه دیده می‌شوند.

من فرد زحمتکش و بازنیسته‌ی این مملکتم، آدم پدر
خوشنام و خدمتگزاری هستم، حق دارم در
محاکمه تنها پسرم شرکت کنم، یا اقلاً وکیل
بگیرم، یا اقلاً بفهم جرمش چیه! یعنی قانون
برای کسی که تمام عمرشو صرف خدمت به وطن
کرده هیچ حقی قائل نیست؟

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت به صدای بلند می‌خندد.

نژهت دائم گم می‌شدیم – (گریان) دائم برمی‌گشتم
سر جای اول. (با شوق) خدا رو شکر پونتیاک
بود. اون کار بازارشو سپرده بود دست شریکش
و صبح تا شب با ما بود.

پوئیاک . روز . داخلی (زمان‌گذشته)

خیابانی در تهران . افتخاری پشت فرمان با صندلی عقب صحبت می‌گند .
افتخاری درست می‌شه ، درست می‌شه ، نباید غصه بخورید .
من به دوستی دارم در اون بالاها که –

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت دروغ می‌گفت ! هیچ کیو نداشت ، برای دلخوشی
ما می‌گفت .

جلوی اداره‌ی زندان . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

پدر می‌شه اقلا این دوستتون کاری کنه که در جلسه‌ی
محکمه شرکت کنیم ؟ یا اقلا ملاقاتی با سرهنگ
بگیریم ؟ من درخواستی نوشتم که هر قاضی
شریفی رو تحت تاثیر قرار می‌ده .

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت شب تا صبح می‌نشست و می‌نوشت . کتابهای قانون
می‌دید ، و نمی‌خوابید .

اطاقی درخانه‌ی پدر . شب . داخلی (زمان‌گذشته)

ساعت دوی نیمه شب . گوهی از کتاب روی میز است و پدر بین آنها عینک
زدد چیزی می‌نویسد . قاب عکس سروان روی میز است . نژهت بشقاوی با
لیوان آب و شیشه‌ی قرصهای پدر را روی میز می‌گذارد . بر دیوار ساعت
دیواری ، قاب عکس مادر ، و آینه‌ی دیواری که بر آن حای گلوله است .
پدر چه خوب که مادرت زنده نیست . اگر بود طاقت
نمی‌آورد . (قرصش را می‌خورد) آقای افتخاری

چطوره؟ اون دوستش که اون بالا هاست کاری نکرد؟

کافه - ادامہ (زمان حال)

این خنده‌ی تو چه معنی می‌ده. یعنی من دروغ می‌گم؟	نزهت
من نخنديدم، اما اگر اينطور خيال كردي برای ايشه که می‌خواه سیگار بکشم. من، قبله هيقوقت نكشيدم.	قناعت
دروغگو، تو بهمن خنديدي!—(رنجиде) عيبى نداره، من عادت دارم. لازم نیست حرفها مو باور کنى. شايد اصلا لازم هم نیست گوش کنى.	نزهت
نزهت!	قناعت
من قبله هم با خودم حرف زدم.	نزهت
نزهت، من می‌خواه گوش کنم.	قناعت
نزهت نگاهش می‌گند. بعد سیگار را از لب او برمی‌دارد —	نزهت
خوب نیست، نکش.	نزهت
با دست لزان سیگار را خود به لب می‌گذارد، برمی‌گردد به طرف خیابان نگاه می‌گند. گرگره‌ی مغازه بالا می‌رود.	نزهت

حیاط و اطاقی در منزل بستگان . روز . داخل و خارج (زمان گذشته)

پدر روی صندلی پشت به تصویر نشسته است. سایرین که معلوم است افراد مسن‌تر و مشخص‌تر خانواده هستند بحث می‌کنند. زنی که چادر به خود بسته با سینه شربت بین جمع می‌گردد.

برادرزاده نه خان عمو، از ما توقع نداشته باش. آشناهای
اداری من یکیو که جواب کردن. اسمشو که می بروی
یه چیزی بدھکاری.

برادر اگر با وجه‌الضمان حل‌شدنی هست بفرمائید؛
و شیوه‌ی ملکی، سند مالکیتی، روی چشم! کی
دریغ کرد؟ ولی اخوی بهتون برخیوره، من رفتم

تحقیق کردم ، جرم سبکی نیست ، زبونم لال
سیاسیه .

پدر قلبش را گرفته است خواهر به طرفش می‌رود .
خواهر داداش با این سن مواظبت نمی‌کنن ، با این قلب
و رماتیسم . ببین چی به سر خودت آورده !
کسی که شربت تعارف می‌گرد رسیده است به نزهت و افتخاری که بیرون از
اطاق روی پله‌های حیاط نشسته‌اند .

افتخاری کی تاریخ معلوم می‌کنیم ؟
قرهت (که حواسش پهلوی حرفهای توی اطاق است)
حالا نمی‌شه ، توی این وضع .

افتخاری نه که اهمیت نمی‌دم ، ولی این وضع بلکه بخواب
حالها باشه . نمی‌خوای توام یه قدم جلو
بداری ؟

قرهت کی گفت نمی‌خوام ؟ تازه ، ما که هر روز با همیم .
بیا ، پشت عکس‌مو و است امضا کردم .

افتخاری نزهت !
قرهت (به اطاق اشاره می‌کند) گوش کن —
هر دو برمی‌گردند به اطاق نگاه می‌کنند .

شوهرخواهر درست می‌گن ، بله ، منهم تائید می‌کنم . حالا اگر
تیراندازی نشده بود اقلال مسئله سبکتر بود . ولی
این جرمی نیست که بشه در دفاعش قدمی
برداشت . با هر کلمه‌ای ممکنه آدمو به همدستی
متهم کنن . چه جوری قانع‌شون می‌کنی که عرق
خانوادگی یا حتی همبستگی مسلکی نیست ؟
برادر دیگر و تازه ، اگر ایشون واقعاً مبارزه می‌کرد پس همزماش
کجا ؟ چرا او نهادن قدمی برنمی‌دارن ؟

کافه - ادامه (زمان حال)

قرهت تف ! تو تا حالا تو اون اداره‌ها رفتی ؟ شرط صد
تومن که آقائی مثل تو پاش به اونجور جاهـا

نرسیده؛ ستاد و اداره‌ی زندان و اینجور جاها.
اگر رفتی بگو رفتم!

اداره‌ی زندان . روز . داخلی (زمان‌گذشته)

حرکت در دالانهای طولانی . در راه پله‌ها . درهای فلزی که باز و بسته می‌شود . میزهای اطلاعات وغیره .

اداره‌ی زندان . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

شلوغی و درهمی ملاقات‌ها . ناگهان مردی وارد تصویری می‌شود که پدر، نزهت و افتخاری در آن پشت به ما و رو به اداره‌ی زندان ایستاده‌اند . صورت جوان طرف ماست .

جوان ما داریم قدمهای برمی‌داریم . مطمئن باشید .
خیال‌تون راحت باشه .

پدر (که به طرف صدا چرخیده) با ما بود؟
از جمعیتی که رو به اداره‌ی زندان دارند، یکی به طرف پدر و نزهت و افتخاری برمی‌گردد . جوان قبلی هم که از تصویر خارج شده بود از سمت دیگر وارد می‌شود .

جوان دوم می‌رین دیدنش؟ لطفا از این ملاقات اسمی نبرین .
چون مطمئنا اونجا کسانی گوش می‌ایستند .
اولی (روزنامه‌ای تاشده را جلوی دهان گرفته) لطفا
بهش بگین رفقا همگی سالم‌ان . نگران ما نباشه .
دومی ضمنا از دیدنش جا نخورید . ممکنه به دلایل ظاهری نشناشی‌ش؛ پارگی صورت یا کبودی چشم .
بهش بگین کارها تمام رو به راهه .
دو جوان در شلوغی گم می‌شوند . پدر و نزهت مبهوت .

پدر به جا نیاوردم؛ کی بودن؟
نزهت نفهمیدم؛ با ما بود یا نه؟
افتخاری گفت کارها رو به راهه؛ پس امیدی هست!

داخل محوطه . روز . داخلی (زمان گذشته)

ملا قاتیها بین دیوارها . ماموری فرمان می دهد .
مامور برای بازجویی بدنه زنها اونور، مردها این طرف .

اطاک بازجویی بدنه . روز . داخلی (زمان گذشته)

نژهت وارد می شود . زنی کم و بیش مردانه از روی لباس بدنه او را دست می کشد .

زن هوی، زیر این لباس چی داری؟
نژهت (ترسیده) به خدا هیچی .

زن (دست می مالد) هوم - اینجاها چی - (پائین تر می لغزد) زیر دامت چی ؟
نژهت گفتم که .

زن (بلند می شود) هوم ! اسم زندانیت چیه؟
نژهت سروان حق نظر، برادرم .

زن (پرده را کنار می زند) خوش اومدی ! - (به مامور)
تحویل بگیر !

نژهت بیرون رفته است ، مامور پیش می آید .

زن (داد می زند) بعدی !

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت نداشت ، نداشت ببینیمش . اما - خدایا ، اون کی بود ؟

اداره زندان . روز . داخلی (زمان گذشته)

درجہ داری کیف به دست ایستاده شبیه مرگ .
درجہ دار وکیلش، من وکیلش هستم .

پدر و نزهت طرفی و وکیل طرف دیگر یک میز در از در یک تالار بزرگ سرد
حالی می‌نشینند . وکیل اوراقی را بیرون می‌آورد .

وکیل بهتون اطمینان می‌دم که سالمه؛ ولی با وضعی که
اون داره ما اصلاً بی‌جهت دفاع می‌کنیم . من
برخلاف میل باطنی‌ام ، و بر حسب وظیفه‌ای که از
بالا بهم محول شده پرونده رو قبول کردم . ولی
می‌خواهید بدونید عقیده‌ی خود من در موردش
چیه؟ اون جوونو فقط معجزه نجات می‌ده . کو اون
فهرست؟ (می‌خواند) الف : استفاده از عنوان
یک گروه سیاسی منحله و اعلام موجودیت دوباره‌ی
آن . ب : انتشار اعلانهای با امضای ملت
ستمدیده‌ی ایران و حمله به پیمانهای نظامی
منطقه‌ای در حال انعقاد . ج : مخابره‌ی تلگرامهای
تهدید با امضای احزاب مختلف وایجاد رعب در
محیط فرماندهی نظامی – و غیر از یکی ، مُهرهای
 تمام این تهدیدنامها در منزل شما پیدا شده! –
دال ، ه ، و ، ز ، ح ، بله اینجاست ، ط : تغییر
دادن مضمون فرمانهای نظامی به پادگانها به
 نحوی که برقراری قاطعانه‌ی نظم در روزهای آشوب
 عمومی دچار تاخیر طولانی و بی‌نظمی و آشفتگی
 گردیده . خب ، در عین حال این پرونده با
 تیراندازی به طرف مامورین کامل می‌شه . و بعد
 هم نه اظهار پشیمانی نه همکاری در معرفی سایر
 خرابکاران . یعنی لب مطلقاً بسته! تا اونجا که
 قوانین نشون می‌ده هر کدوم این موارد جرم
 به تنهاei برای اعدام کافیه . سوالی هست؟

پدر قلبش را می‌گیرد .

جلوی اداره‌ی زندان . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

در گوچگ درون در بزرگ زندان باز می‌شد و آن بیرون بین منتظران که

کاغذ و شماره به دست هیا‌هو می‌گند، دو جوانی که قبلًا دیدیم با پدر و نزهت حرف زده بودند، توی شلوغی دیده می‌شوند. در بزرگ باز می‌شود و نزهت در گنار پدر به عجله بیرون می‌آید. پدر به طرف آقای افتخاری می‌رود ولی نزهت جدا می‌شود و به سوی آن دو می‌رود، آنها به دیدن نزهت در جمعیت دور می‌شوند. نزهت جمعیت را می‌شگافد و تند می‌گند که به آنها برسد. ردیف عریضه‌نویس و علاس فوری و ماشین‌نویس گنار خیابان. نزدیک بساط روزنامه‌فروشی دو مرد که می‌روند با نزهت روپرتو می‌شوند. آگهی کهنه‌ی سینالکو و سیتروئن، عبور واکسهال و استودبیکر.

اولی با ما حرف نزنید، برای هر دو خطرناکه.

نزهت شما گفتین براش کاری می‌گنین.

اولی ما امکانی نداریم، همه‌ی ارتباطها قطعه!

دومی و اگر داشتیم هم اون برای خودش کار می‌کرد نه
برای حزب!

نزهت (گیج) یعنی چه؟

دومی تکروی! دستور ترک فعالیت بود. اما اون یکتنه ادامه داد. عمل فردی! کسی مسئولیتی در قبال این شکل ماجراجوئی نداره.

نزهت پس معطل چی هستین؟ می‌خواین مطمئن شین که
اعدامش می‌گنن؟

اولی باید مطمئن شیم که لب باز نمی‌گننه!

اتفاق بازجویی بدنی. روز. داخلی (زمان گذشته)

زهت وارد می‌شود، مات. زن درشت‌اندام با دستهای زمحت شروع به ورزی بدنی می‌گند.

زن باز که اوهدی، خوشحال می‌شم می‌بینم. کارات پیش می‌رده؟

نزهت تا حالا ندیدمش.

زن چه بهتر. اگه روزی بذارن ببینیش یعنی کارش تمومه.

زهت برمی‌گردد نگاهش می‌گند.

زن (بے او چشمک می زند) یعنی فردا پس فرداش
سینهی تیفالہ!

جلوی اداره‌ی زندان . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

شلوغی جمعیت . مامور از لای در ظاهر می شود .
مامور آقای حق نظر - آقای حق نظر داریم اینجا ؟
پدر دستش را بین جمع بلند می کند و سعی می کند صدایش را بر ساند .
مامور امروز ملاقاتی داریم .
پدر ناگهان نزدیک است که از وحشت بیفتند .

پدر یعنی چه، منظورش چیه؟ دارن به ما اجازه می‌دن؛
یعنی کارش تمومه؟
افتخاری بایم جلو آفاجان؛ سوء تفاهم شده.
می‌رسند به نزدیکی مامور.

پدر	حق نظر من هستم - دبیر بازنشسته .
مامور	(به فهرستی که در دست دارد نگاه می کند) اجازه هی ملاقات دارین ؛ فقط یه نفر .
پدر	(قلبش را می گیرد) من نمی تونم باهاش رو برو بشم .
افتخاری	(پدر را می گیرد که نیفتد) من کمکشون می کنم .
پدر	نمی تونم !
نژهت	(به پدر) پس چی ؟
افتخاری	تو برو !
پدر	بگو هر کاری از دستمون برآد کوتاهی نمی کنیم .
مامور	(بی حوصله) چی شد ؟
نژهت	من می آم .
مامور	فقط یکربع !

نژهت می‌رود تو. در همانحال گارگری که پشت سر آنها با تاسف منظره را
می‌دیده پیش می‌رود و پدر را که دارد می‌افتد می‌گیرد.

اداره‌ی زندان. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

در راهرو مامور به دنبال نزهت به طرف سلول می‌روند. نزهت پریشان است. مامور گلاهش را می‌زند بالاتر.

مامور پس هر کاری از دستتون بربیاد کوتاهی نمی‌کنیں.
بله؟

نزهت (گریان) بابا دق می‌کنه!
مامور خیلی معصوم فرضش کردین. خب دیگه، ختم دادرسی – (با دستش حرکتی می‌کند به معنی تیر خلاص) شما کی اش هستی؟ همشیرهش؟ حکمش همین روزها درمی‌آد، اگه می‌خوای کاری بکنی براش بجنب.

نزهت می‌ماید. حالا مامور پیش افتاده است و نزهت به دنبالش.
نزهت چکار می‌شه واشن بکنیم. یعنی پول قبول می‌کنیم؟
مامور حرف سفارشو نزن به تیمسار برمی‌خوره! پولم که اگر می‌خواست خدا خواهی تا حالا نصف مملکتو داشت.

نزهت پس چکار می‌شه بکنیم؟
به گنار اطاقک بازجوئی بدنبال رسانیده‌اند که زن درشت‌اندام در چهارچوب آن منتظر بعدی است.

مامور (به زن) می‌گردیش؟
زن (نزهت را برانداز می‌کند) چطوری؟
مامور یه گرفتاری براش درست شده بلکه حل کنیم.
زن شیرینی مام برسه! (به نزهت) ولش نکن، ازش خیلی کارها می‌آد.

مامور رفته است، نزهت دنبالش می‌دود.
نزهت چکار باید بکنیم؟
مامور (می‌ایستد) شما که ماشاءالله با فهم و کمالاتی، خواستی دفعه‌ی دیگه تنها بیا، بلکه بشه کاریش کرد، یعنی غرض تیمساره؛ رئیس کل او نه. اگه

اون امضا کرد کرد، اگه نکرد فلک هم نمی‌تونه
اعدامش کنه. واسمی خیلیها ابد برباده، بعد هم
یه مدت تنبیه‌ی و بعدش هم عفو و خلاص. بستگی
داره که با تیمسار خوب تا بکنی.

من؟ نزهت

پس کی – شما دیگه. خواستی فردا تنها بیا
درستش کنیم انشاءالله – ببینم شما مدرک چی
داری همراه؟

مدرک؟ نزهت

عکس و رونوشت شناسنامه و غیره.

بله بله دارم – (درمی‌آورد) نزهت

لازم می‌شه. ببینم. به به – اینا باشه خدمت
خودتون، این عکس باشه اینجا تیمسار یه نگاهی
بکنه. نوبت من فردا همین ساعته. (نگاهی به
اطراف می‌کند) اگر کسی بفهمه، دیگه از تیمسار
خبری نیست!

مامور

مامور

نامور

نامور

کافه - ادامه (زمان حال)

(گریان) من درست نفهمیدم چی شد. اگر پدر
از قضیه‌ی اعدام بوئی می‌برد همونجا تومونمی‌کرد.
هیس –!

نزهت

چیه، دارن نگاه می‌کنن؟
دارن به خیابون نگاه می‌کنن.

قناعت

(وحشت‌زده) خبریه؟

قناعت

ما جامون امنه – (به پادو) دوتای دیگه.
از همین؟

قناعت

بزرگتر. توی لیوان!

پادو

از پشت پنجره ماشین‌های آتش‌نشانی صدای کنان می‌گذرد. پادو فنجان‌های
حالی را بر می‌دارد.

گردن من نیست آقا، ولی صورتحسابو پیش

پادو

می گیریم .	قناعت
نمی فهم !	پادو
اگه شلوغ شد کسی به کسی نیست .	قناعت
آه بله - (پول را می دهد) یعنی ما پول نداده	پادو
فرار می کنیم ؟	بر عکس آقا ؛ می گن ممکنه توی عجله وقت نشه ما
بقيهی پولتونو پس بدیم .	بقيهی پول را پس می دهد و می رود . نزهت سر بر می دارد و به قناعت نگاه می کند .
رفت !	قناعت
(با نفرت) تو از بد بختی مردم خوشت می آد -	نزهت
یعنی باید همشو بگم ؟	قناعت
هرچی هست ؛ (رامتر) خواهش می کنم .	هرچی هست ؛ (رامتر) خواهش می کنم .

عنزل نزهت . روز . داخلی (زمان گذشته)

نزهت در زیرزمین خانه بین انبوهی روزنامه نشسته است و دیوانهوار آنها را زیر و رو می کند . خواهرا فتخاری نزدیک می شود .	قناعت
خواهرا فتخاری عقب چی می گردی نزهت جان ؟	نزهت
نزهت عکس تیمسار ! این - رئیس دادگاههای نظامی .	نزهت
چند شب پیش عکسش توی روزنامه بود .	نزهت
خواهرا فتخاری قیافهش چطوری بود ؟ مهریون بود یا بد جنس ؟	نزهت
نزهت همینو می خوام بفهمم .	نزهت
خواهرا فتخاری بیا ، این نیست ؟	نزهت
نزهت (به شتاب می گیرد و به آن خیره می شود) همه چی دست او نه .	نزهت

اداره زندان . روز . داخلی (زمان گذشته)

مامور به موقع اومدی . عکست کار خودشو کرد . من هم حسابی مایه گذوشتم . می فهمی یعنی که چی ؟

خیلی بخت گفته. تیمسار می‌بیند، پیش از
صدر حکم؛ فردا! دست خالی که نمی‌آی؟
انشاء‌الله ناز شست ما هم می‌رسه. خب، پس
قرارمون اینه؛ فردا، نه صبح.
نژهت مبهوت به او گوش می‌دهد. منگ. گوئی چشمانش سیاهی می‌رود.

کافه-ادامه (زمان حال)

قناعت به سختی سرش را پائین می‌اندازد. صدای نژهت می‌آید.
صدای نژهت فردا، نه صبح.
تصویر نژهت، آرام اشک از صورتش جاری است.
نژهت فردا، نه صبح.

کافه‌ی نوبخت. عصر. داخلی (زمان گذشته)

نژهت مبهوت نشسته است. منگ و مبهوت به گوشهاخی خیره است. از
پنجه آمد و رفت خیابان شاه‌آباد پیدا است. بر دیوارها آینه، گچبری گل
و بته، تقویم سال ۱۳۲۵ و آگهی رادیو صبا و ساعت ناوزر. پادوی کافه در
رفت و آمد است. در باز می‌شود و افتخاری با عجله خود را می‌رساند، با
صدای او نژهت از منگی درمی‌آید.

افتخاری (خوشحال) تا حاج خانوم گفت نژهت قرار
گذاشته نوبخت از حجره زدم به خیابون. پونتیاک
تعمیر بود، کشیدم بیرون و گاز دادم یه سره تا
اینجا. خب خیره انشاء‌الله. به حاج خانوم گفته
بودی امیدکی پیدا شده. یعنی که خدا بخواه راه
می‌ده روز معلوم کنیم، نه؟ حاج خانوم گفت تا
حرف آخر و نزدی دست برندار. خب کی؟ حاج
خانوم سعد و نحس کرده، جمعدها ساعت خوبه.
غیر یه دوشنیه که نحسی داره بقیه‌ی روزها سعده،
یا خوبه یا خیلی خوب، یا آمد کار است یا صواب
است. حاج خانوم به سلامتی یه کلیمه‌ی الماس زیر

نظر گرفته، همین مونده پسند کنی . منتظر یه کلمه
توئه .

نژهت عکس اینجاست؟
افتخاری که امضا کرده بودیش؟ بفرما — اینجاست؛ روی
قلبم .

نژهت عکس را می‌گیرد .

نژهت یه قولی بده، که روی حرف نزنی .
افتخاری من کی تا حالا روی حرف حرف زدم؟ حاج خانوم
گفت وقتی دختر خودش پا پیش می‌ذاره و وقت
می‌ده دیگه خیلی خاطرتو خواسته، دیگه طالعت
اون بالا روی عرشه .

نژهت پس قول دادی؛ قول بده ازم دلگیر نمی‌شی !

افتخاری (می‌ماند) نژهت، چی می‌خوای بگی ؟
نژهت آرام حلقه‌ی عروسی را از دستش درمی‌آورد و می‌گذارد روی صیز .
نژهت حلقه‌تو دربیار .

افتخاری چکار داری می‌کنی ؟

نژهت برای همین خواستم ببینمت — (توى حرفش
می‌دود) تو قول دادی! — ما دیگه عروسی
نمی‌کنیم .

افتخاری یا جدا!

نژهت قرار شد حرفی نزنی !

افتخاری باشه، حرفی نمی‌زنم — (دهن خود را با گف
دست گرفته، حالا دستش را تقریباً گاز می‌گیرد)
داری امتحانم می‌کنی، ها؟ داری امتحانم
می‌کنی!

نژهت بی‌طاقت رو برمی‌گرداند .

— شاید برای این که نتونستم برای داداش سروان
کاری بکنم؟ خدای من — درسته که من یه دوستی
اون بالاها دارم، ولی اصل کار دستیه که حکمو
امضا می‌کنه، و اون از دوست من خیلی بالاتره.
بگو شوخی کردي!

نژهت (تصمیم به طرفش برمی‌گردد) نه!
افتخاری به خدا دیوونه می‌شم! جواب حاج خانوممو چی
بدم. بگم علتش چیه؟ توی بازار چی؟ که همه‌ی
سرای کاشانی برام هل و گلاب فرستادن؟ محله
چی؟ توی راسته‌ی محلاتی من چطوری بیام و برم؟
داری امتحانم می‌کنی، نه؟ همه‌ی اینا به درک؛
جواب این دل لامصبو چی بدم؟ (عکس را
برمی‌دارد) پاشو، پاشو برمی‌پهلوی آقاجان،
خدمت ایشون حرف می‌زنیم.

نژهت آقاجان افتاده—دکتر بقاراطی بالای سرش بود.
افتخاری خب، فردا رو که ازمنون نگرفتن، فردا صبح می‌آم
صحبت کنیم. نه صبح. خوبه؟

نژهت نه، دنبالم نیا. هیچ ساعتی. حرفه‌امونو زدیم.
دیگه نمی‌خوام ببینم.

افتخاری آخه لامصب یه دلیلی بگو.

نژهت دوست ندارم!

افتخاری خرد شده با دست صورت خود را می‌پوشاند، لحظه‌ای می‌ماند،
بعد بلند می‌شود حلقه را از دستش خارج می‌گند و می‌گذارد، انگشت را
برمی‌دارد، و بدون این که نگاهی به نژهت بیندازد عکس را برمی‌دارد و
خارج می‌شود. نژهت رفتن او را نگاه می‌گند و می‌زند زیر گریه.

اداره‌ی زندان. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

در گوچک توی در بزرگ زندان باز می‌شود و سر مامور دیده می‌شود.
مامور یه ربع دیر کردی، بد شد، تیمسارو منتظر
گذوشتی. بیا، بخت گفته او قاتش خوش بود.
بیا، بیا تو.

در بزرگ باز شده است. مامور تماماً دیده می‌شود. نژهت قدمی پیش
می‌رود. حالا هر دو در چهارچوب در هستند.

مامور خب خب، همچین فرصتی دیگه دست‌نفعی ده؛
بقاپش! ما رو هم فراموش نمی‌کنی که انشاء الله.

کم دویدیم؟ کم دم تیمسارو دیدیم و وساطت
کردیم؟ بالاخره مام خرج داریم.

نژهت یک پاکت پول به دستش می‌دهد.

مامور خیال می‌کنم دفعه‌ی اولت باشه.

نژهت می‌رود تو. در بزرگ با صدای مهیب بسته می‌شود.

اداره‌ی زندان. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

دالان درازی که در انتهای آن نور شدیدی چشم را می‌زند. مامور پیشتر می‌رود و نگاه نژهت پشت سر اوست. مامور پاکت پول را به دست دارد.

مامور تند که نمی‌رم، ها؟ مثل این که تا حالا ندویدی؟
مامور برمی‌گردد و نگاهی می‌کند.

مامور چی شده؟ چیزی به پات چسبیده؟

تصویر نژهت که نزدیک است بیفتد ولی خود را سرپا نگه می‌دارد.

مامور اونجورم که خیال می‌کنی بد نیست. حالا می‌بینی. دو لنگهی دری با شیشه‌های مات باز می‌شود، دوربین پیش می‌رود و از میان راهروئی از گارمندان درجات پائین نظامی که مشغول گارند می‌گذرد، چند تائی برمی‌گردند و لحظه‌ای نگاه می‌کنند. مامور جلوتر می‌دود و در روپرو را که در بزرگ محکمی است باز می‌کند و لحظه‌ای سرگ می‌گشد – گوئی خبر می‌دهد – و بلا فاصله رو برمی‌گرداند و در را نیمه‌باز نگه می‌دارد و پرده را گنار می‌زنند. دوربین می‌رود تو به طرف شبح تیمسار که آن روپرو ایستاده، و مامور در را می‌بندد.

کافه – ادامه (زمان حال)

نژهت سرش را به چپ و راست می‌برد، گوئی می‌خواهد تصویری را از خاطر برآورد.

اطاق تیمسار. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

تصویر درشت تیمسار – اما ضد نور – که از آن جز مهابت چیزی نمی‌شود

فهمید . از دهانش دود سیگاری که قبلاً به آن پک زده بیرون می‌آید .
تیمسار شما از عکس بهترین .

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت مثل این که می‌گوشد چیز مزاحمی را از ذهن بtarاند در فضا دست
تگان می‌دهد .

اطاق تیمسار . روز . داخلی (زمان گذشته)

تصویر تیمسار . همانطور بی‌حرگت . پشت سر او پرده‌های بلند اطاقی
سخت و سرد و نیمه‌تاریک . با جزئی حرگت تیمسار درجه‌ها و مدالهای او
مشخص‌تر می‌شود . تیمسار با چکمه‌ی پای راست با آهنگ منظمی به زمین
می‌زند .

تیمسار من از شما خوشم آمده . خیلی به قاعده و معقول .

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت با دو دست اول گوشها و بعد صورت خود را می‌گیرد .
ترهت اون یه هفته - اون یه هفته - !

اطاق تیمسار . روز . داخلی (زمان گذشته)

تصویر درشت‌تر از تیمسار ، در همان حال .
تیمسار سروان سابق - حق نظر ، برادرت ! مگه آزادیشو
نمی‌خوای ؟

کافه - ادامه (زمان حال)

نژهت سر بر می‌دارد .
ترهت چرا ، چرا ، تو خیال می‌کنی دروغ می‌گم . درک !

خيال کن ! من هیچ شاهدی ندارم . اونا یه هفته
منو دست به دست دادن و دستمالی کردن . و
تازه بعد از این مدت بود که فهمیدم داداش اصلا
همون هفتھی پیش اعدام شده بود .

قناعت به شدت تگان می خورد . لبانش می لرزد .

قناعت نزهت ، من نگفتم دروغ می گی .

نزهت رنگ پریده و مرتعش .

نزهت چرا ، چرا . خیال می کنی نمی فهمم ؟ فقط تو
نیستی ؛ بقیه هم مثل توان ! به اسفل السافلین !
من چه بدھی بھ دیگران دارم ؟ من فنا شدم ،
همین ! به زندگی تو دست خورده ؟ نه ! من ننگی
شدم که نمی تونن تحمل کنن . چرا با چماق توی
سرم نمی زنی ؟

ناگهان ضعف می گیردش . قناعت سیگاری روشن گرده است . نزهت سر
برمی دارد .

نزهت پدر به امید زنده بود . من دیگه بازرگانی بدنبی
نمی شدم .

اداره زندان . روز . داخلی (زمان گذشته)

دالان دراز . نگاه نزهت پشت سر مامور که راهنمایی اش می گند . پیش
می روند .

دیگه بازرگانی بدنبی نمی شی . خیالت راحت . امروز
وقت برگشتن یادت باشه یه بسته داری ؟
بسته ؟

مامور نزهت
یه پول جزئی باید بدی بگیری ؛ رسمی نیست . اما
غلب به عنوان ناز شست و پاداش می دن .

کی اجازه می دن ملاقافت کنم ؟
مامور نزهت
شما که هر روز پیش تیمساری ، ازش بپرس .
آن گفته بود امروز .

مامور نزهت
اگه گفته بود پس امروز می بینیش . حرف تیمسار

حجته؛ نه عوض می‌شه، نه عقب می‌افته. از من
گفتن بود، حالا می‌بینی!

اطاق قیمسار. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

تصویر درشت تیمسار – بی‌حرکت – که در به روی او باز و بسته می‌شود. تصویر درشت‌تر، در نیمه‌تاریکی، که سیگاری به دهانش دود می‌گند. تیمسار آنرا پائین می‌آورد.

تیمسار چرا اینطوری شدی؟ هیچ صورت خود تو دیدی؟

دست نزهت با آینه‌ای بالا می‌آید که در آن صورت نزهت را می‌بینیم.

تیمسار مگه شبها نمی‌خوابی؟

دست نزهت و آینه پائین می‌رود. نزهت پشت می‌گند. دو دست تیمسار شانه‌ای او را می‌گیرد؛ استخوانی و سرد.

تیمسار مگه نمی‌خوای امروز ببینیش؟ ترتیبیش داده شده.

دالان. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

مامور چند قدمی عقب عقب می‌رود و با حالتی تعارف مانند راهنمایی می‌گند. نزهت پیش می‌رود؛ سرانجام دریچه‌ی کوچک اطاقی بزرگ نمودار می‌شود که آدمی پشت چهارچوب آن نشسته، و در قفسه‌های اطاق تا سقف بسته‌های یک‌شکل چیده شده. مامور شماره‌ای به مرد پشت پنجره می‌دهد. مرد نگاهی به نزهت می‌گند و می‌رود بسته‌ای را می‌آورد.

مرد انعام ما!

مامور (به نزهت) گفته بودم.

نزهت دست در گیف گرده است. زن بازجوی بدنی خندان از گناش می‌گذرد، همچنان با نگاه مردانه. مرد اسکناس را می‌گیرد و بسته را می‌دهد. نزهت به شتاب باز می‌گند. مرد اسکناس را می‌بوسد و در جیب می‌گذارد.

نزهت این چیه؟

مرد لباسهای زندانیتیون؛ دیگه لازمش نداره.

نزهت (بسته را باز گرده) این که سوراخ سوراخه.

خونهاشو درست نتونستن پاک کنن ، لابد خودتون	مرد
یه فکریش می کنین .	
(وحشتزده) داداش؟	نژهت
ای بابا ، اون که کهنه شد . خبر نداشتین ؟ ده روزه !	مرد
دروغ می گی . چرا اذیتم می کنین ؟ – (به طرف زن بازجو می رود) من هر کاری گفتن کردم – (به طرف مامور) من هر کاری گفتن کردم – (به مرد پشت دریچه) این مال من نیست .	نژهت
ماعور (روزنامهای را پیش می برد) گفتم که امروز می بینیدش . بباین نگاه کنین ؛ بهترین عکشو چاپ کردن . خبرش امشب توی همهی روزنامهها هست .	ماعور
نژهت نگاه می کند ؛ تصویر صفحهی روزنامه با عکس و خبر . نژهت می خوب عربده می کشد .	

کافه - ادامه (زمان حال)

دو دی از پشت پنجره می گذرد و در آن اشباحی ایستاده اند .	
نژهت من از قبرستون بدم می آد . من از قبرستون بدم می آد .	نژهت
قناعت نژهت ، بیدار شو .	قناعت
نژهت (صدایش را تا پچ پچ پائین می آورد) تو هیچ قبرستون رفتی ؟	نژهت

گورستان . روز . خارجی (زمان گذشته)

آسمان ابری و زمین سناگ . نژهت سراپا سیاه پوشیده ، خسته و منگ پاهاش را دنبال خود می کشد و می آید . باد . مردی با بیل به او می رسد .	
مرد عقب چی می گردی ؟	مرد
نژهت (سرگشته) گفتن باید این طرفًا باشه ؛ کسی نمی دونه کجا بردنش . من خاک تازهای نمی بینم .	نژهت

گفتن باید همین ورها باشه.

مرد هیچ نشونهای ازش داری؟

نژهت ذوق شعر داشت. عاشق خاک بود.

دور شده است. مرد به بالا نگاه می‌گند؛ صدای گلاغ، تصویر سرازیر از گورستان. در تصویری وسیع نژهت بین گورها سرگشته می‌رود. صدای رعد.

خیابان درختی جلوی درگورستان (پاییز) روز. خارجی (زمان گذشته)

نژهت همچنان مبهوت و منگ می‌آید. پارچه‌ی سیاه بلندی را به دنبال می‌گشد. یک دسته کبوتر از برابرش می‌گذرند. ناگهان دو جوانی که جلوی اداره‌ی زندان دیده‌ایم وارد تصویر می‌شوند. نژهت جامی خورد و می‌ماند.

جوان اول تونستی خاکشو پیدا کنی؟

جوان دوم ناگهان به صورتش تف می‌گند. نژهت سرد برمی‌گردد نگاه می‌گند.

جوان دوم برای چی عقبش می‌گردی؟ می‌خوای به شاهکار خودت نگاه کنی؟

اولی او را می‌گیرد و مانع حمله‌اش می‌شود. سعی دارد کشان کشان او را ببرد و در همان حال خود حرف می‌زند.

جوان اول نفرت بر تو! نفرت بر مزدورانی چون تو که قهرمان پاک باخته‌ی خلق ما رو به جلادهای خونخوار دشمن سپردن. تف! سرهنگها چه پاداشی به تو دادن؟ کافی بود؟

دومی را کشان کشان بردۀ است. نژهت مبهوت نگاه می‌گند. باد. غباری از روی او می‌گذرد. نژهت بکلی ویران - بی اختیار - روی نیمکت گنار خیابان می‌نشیند. آن رویرو چند نفری دارند درختی را که از پایه اره گرده‌اند فرو می‌اندازند. بچه‌ها می‌دوند و می‌خندند، و با افتادن درخت چند نفری با تبر و اره به جانش می‌افتدند. یک درشگه می‌گذرد.

خیابان. روز. خارجی (زمان گذشته)

نژهت پای پیاده می‌آید. گفشهایش را به دست دارد. گارگری که قبلًا یکی

دو بار دیده‌ایم، حالا در حالی که گتش را روی شانه انداخته دیده‌می‌شود که ایستاده. نزهت به دیدن او می‌ماند. کارگر قدیمی پیش‌می‌آید. در زمینه‌ی تصاویر او محله‌ی کارگری دیده‌می‌شود. آگهی قیان و باسکول، آگهی دیزل ماک.

کارگر بعضی قیافه‌ها رو باید برای روز انتقام به خاطر

سپرد. افسوس، تو هم‌اسم مردی هستی که یادم
داد چکشو به‌امید روزهای بهتر بکویم. (ناگهان درهم
شکسته) خیلی از درجه‌ها و پاگونا شون خوشت
او مد؟ از واکسیل‌ها و چکمه‌ای برقی‌شون؟ چرا
گریه کنم؟ امثال من همیشه شاهد از دست رفتن
قدساتش به وسیله‌ی امثال شما بوده! (با غیظ)
تو همه‌ی ما رو دشمن‌شاد کردی! تو اونا رو به
امثال من ترجیح دادی! چون اونها بوی عطر
می‌دن، و با خون ما تقویت شدن. ولی تن خسته‌ی
من بوی عرق کارمی‌ده، دستیهام زمخته و لباس‌های
پر از روغن ماشینه.

نزهت خونمت کجاست؟

کارگر خونه؟ امثال من توی بی‌غوله زندگی می‌کنن!

نزهت خونه‌ت کجاست؟

کارگر خونه‌ی من قابل امثال شما نیست.

نزهت خب، پس بریم به خونه‌ی تو.

کارگر (جاخورده) تو دیوونه‌ای؛ به سرت زده!

راه می‌افتد و در حال دور شدن گتش را می‌پوشد. نزهت گفشهایش را زمین می‌اندازد و پا می‌گند و دنبالش می‌رود.

محله‌ی کارگری. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

شلوغی بازی بچه‌ها در محله‌ی گشیف. کارگر وارد تصویر می‌شود و به عجله می‌رود، چند قدمی بعد برمی‌گردد و نگاه می‌گند و بهتش می‌زنند؛ نزهت با لباس سیاه عزا در حال آمدن است. کارگر برمی‌گردد و می‌گریزد. پیروزی با آتش‌گردان اسفند راهش را می‌گیرد و آتش‌گردان را دور سرش می‌گرداند و دود می‌گند و به او فوت می‌گند و پولی می‌خواهد، کارگر

نگاهش به پشت سر است؛ نزهت دارد می‌آید. کارگر می‌گریزد و به طرف خانه‌ی خود می‌رود. حین وارد شدن به منزل همسایه‌ای از آن خارج می‌شود.
همسایه چاکر هرجی مرده – نوگرتیم –

کارگر اول رفته است تو، همسایه که جواب سلامش را نشنیده برمی‌گردد
نگاهی می‌کند و دلخور می‌خواهد به راهش، ادامه بدهد که چشمش به خارج
از تصویر می‌افتد و گنار می‌کشد؛ نزهت وارد تصویر می‌شود.

حياط منزل . روز . خارجي (زمان گذشته)

کارگر با دستپاچگی چکه آسی از حوض به صورت خود می‌زند و خود را از
گیر همسایه‌ها می‌رهاند و می‌دود طرف اطاقش قفل در را باز می‌کند و
می‌رود تو، گتش را درمی‌آورد و حوله برمی‌دارد، ولی ناگهان از پشت
شیشه‌ی در اطاق چیزی می‌بیند؛ نزهت آرام به اطاق داخل می‌شود.
بچه‌ها توی حیاط منزل بازیشان را قطع کردند و نگاه می‌کنند. حوله از
دست کارگر رها می‌شود، نزهت در اطاق را بسته است، حالا پرده را
می‌کشد.

كافه - ادامه (زمان حال)

قناعت (پردرد ولی خوددار) خب چی شد نزهت؛
تونستی از خودت انتقام بکشی؟

نزهت (می‌کوبید روی میز) من اوно تا حد تیمسارها بالا
آوردم!

قناعت تو می‌خواستی مثلا خودتو تحریر کنی.
نزهت من اوون تیمسارها رو تحریر می‌کردم!
قناعت نمی‌تونم فکرتو بخونم.

جاهاي مختلف . روز . خارجي (زمان گذشته)

تصاویری از کارگران گوره یا سفال‌پزی یا شیشه‌سازی و غیره.
صدای نزهت می‌تونم قیافه‌هاشونو برات تعریف کنم؛ کج، کوله،

شکسته، درمونده، پیر، ناقص، محرومیت‌کشیده.
آقاجان به شش ماه هم نکشید.

گورستان. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

تصویر ثابتی که عده‌ای بر دوش می‌برند و جمعی به دنبالش هستند.
صدای نزهت اونچه به سر من آورده بودن بیشتر داغونش کرد
تا اونچه در حق پرسش کرده بودن.

اطاق منزل نزهت. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

پدر در اطاق ایستاده؛ تصویر مادر و سروان به دیوار.
پدر برات خواستگار آمده نزهت. یه خواستگار خیلی
خوب و مناسب. جوابشو چی می‌دی؟
نزهت از زیر تصویر بالا می‌آید.
نزهت من فقط به مرگ شوهر می‌کنم.
تصویر درشت و غمزده‌ی پدر که به طرفش برمی‌گردد.
صدای نزهت خواست بدونه چرا؟

پدر ازت نمی‌پرسم روزها کجا هستی. ولی امروز کیفت
جا مونده بود نزهت، بیا، من دیدم که توی کیفت
یه عکس نگه می‌داری که من نمی‌شناسم. ببینم،
اون لباس نظامی نیست تنش؟ به نظر سرهنگی
تیمساری چیزی می‌اوmd. چرا نگهش داشتی؟
نزهت نمی‌خوام صورتش از یادم بره. یه روزی می‌کشمش!
پدر می‌دونم چقدر به برادرت علاقه داشتی، ولی
اون هیچوقت راضی نبود زندگی تو هم خراب
بشه. راستش من هیچوقت نفهمیدم تو چرا با
آقای افتخاری بهم زدی. موضوع علاقه بود؟
نزهت نه.
پدر آقای افتخاری دیروز اینجا سر زد.
نزهت من باهاش عروسی نمی‌کنم!

پدر چرا نزهت . چرا ؟

کافه-ادامه (زمان حال)

هزهت خواست بدونه چرا ، و بعد فهمید . آقاجون خیلی آسون مرد . اگر توی محلی ما بودی باید تشیع جنازهش یادت باشه .
قناعت به علامت نفی سرتگان می دهد .

هزهت ختم خیلی خوبی بود . خیلیها رو راضی کرد .

منزل بستگان . روز . خارجی و داخلی (زمان گذشته)

صدای گریهی سیاهپوشان . در حیاط منزل تصویر آقاجان در قاب روی میزی است و جلوی آن شمع و گلاپاش و ظرف حلوا و کتاب جلد چرمی و غیره است . در حیاط چند نفری قلیان می گشند . زنان و مردان جدا جدا در اطاقهای ساختمان در کار گریهاند . سرو صدای بزرگان خانواده در حضور یک پاسبان و یک شخصی پوش .

برادر بزرگ (عصبانی) اگر اوون دخترو به این مجلس راه بدین بقیمه اقوام اینجا رو ترک می کنن . ما این ننگو تحمل نمی کنیم . در شان برادر مرحوم نیست که اینطور مجلس ختمش لکه دار بشه .

برادر دیگر (به شخصی پوش) ایشان مرد نیکنامی بود ، معلوم نیست چطور این پسر و دختر به عکس درآمدن .
به شما اطمینان می دم که ما با عقاید سیاسی پرسش موافق نبودیم ، و به طریق اولی با هرج و مرج اخلاقی دخترش هم موافق نیستیم .
باد و برق درختان از جلوی تصویر پدر می گذرد .

کافه ای در خیابان نادری . شب . داخلی (زمان گذشته)

شب بارانی . پشت یکی دو میز تک آدمهای نشسته اند . مادام از پیشخوان

به سر میز نزهت می‌رود . نزهت روی میز دست گذاشته و روی دست خوابیده . صدای رعد .

مادام من نمی‌دونم تو به کی لج می‌کنی ، اما اگر لجبازی فایده‌ای داشت که باید اوضاع هر روز بهتر می‌شد .

مردمیزدیگر یه جا بهش بده بخواهه .

مادام چیه ، پارتی مارتی داری ؟ اداره‌ی اماکن جوازمو می‌گیره . می‌گن ارمنی دختر مسلمون نگه می‌داره که چی ؟

نزهت سر بر می‌دارد ، نور چشم را زده است ، در همان حال گه درست نمی‌داند کجاست سیگاری بر می‌دارد که روشن گند .

مادام (سیگار را ازش می‌گیرد) چی داری خود تو از بین می‌بری ؟

نزهت اگر جرئت شو داشتم خودمو می‌کشم - (بغضش می‌ترکد) اما من از قبرستون می‌ترسم ، می‌ترسم .

مادام (صلیب می‌کشد) تو سواد داری ، اینهمه اداره بالاخره یکیش تو رو قبول می‌کنن .

قرهت منو قبول می‌کنن ؟ (عصبانی) من قبولشون ندارم !
مادام هوه (می‌خندد) گرسنه سیگار نکش . این عکس کیه هی نگاه می‌کنی ؟

نزهت (عکس روزنامه‌ای را مچاله می‌گند) رئیس یکی از همون اداره‌ها !

مردمیزدیگر اینهمه شرکت خصوصی هست .

نزهت چی فرمایش فرمودین ؟ (ادا درمی‌آورد)
خ - صو - صی ؟ هه ، او نا یه چیزهایی می‌خوان که من ندارم .

شرکت خصوصی . روز . داخلی (زمان گذشته)

مدیر ضامن معتبر ! ضامن معتبر دارین ؟

کافه‌ای درنادری - ادامه (زمان‌گذشته)

نژهت عصبانی فریاد می‌زند -
نژهت کی اوナ رو ضمانت می‌کنه؟

شرکت خصوصی - ادامه (زمان‌گذشته)

نژهت ایستاده، در زمینه سه میز، پشت یکی دختری تایپ می‌کند، پشت یکی دختری تمبر می‌چسباند، پشت یکی دختری مهر می‌زند.
صدای نژهت به خودم گفتم نژهت تو می‌خوای هر روز اینجا
بنشینی و تمبر بچسبونی؟ پس تیمسار چی می‌شه
که تو رو به این روز انداخت؟

کافه‌ای درنادری - ادامه (زمان‌گذشته)

مادام من خیرتو می‌خوام. دیر وقته، باران تنده - شکر
خدا هنوز خونهای داری. پاشو جان دل، پاشو
برو خونهت.

نژهت (می‌ماند) خونهم؟ - خوب گفتی، خونم. چند
شب بود خوابشو می‌دیدم؛ عین همون وقتها.
قاب عکس مادرم اونجا بود. امروز گفتم اون
خونهی تؤه، پاشو برو اونجا. هر طور بود خودمو
راضی کردم پا بذارم محلهمون، می‌دونی چی
دیدم؟

خانه‌ی نژهت. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

مستخدم مدرسه از روی صندلی بلند می‌شود.
مستخدم چه فرمایشی خانوم؛ امری بود؟
نژهت گیج به او، به گلید دستش، و به در باز نگاه می‌کند.
نژهت می‌خوام برم منزلمون.

مستخدم این کلید اینجا نیست؟ نمی‌فهمم – دست شما
چکار می‌کنید؟ هه – منزل فرمودیم! ولی اینجا
مدرسه‌ی پسرانه‌س!

مستخدم بالا را نشان داده است، نزهت نگاه می‌کند؛ سر در مدرسه با
شیر و خورشید و اسم مدرسه و علامت اوقاف. نزهت گیج به مستخدم، واز
لای در به حیاط، به درخت جلوی خانه، و دوباره توى حیاط نگاه می‌کند.
نزهت ولی این خونه‌ی ما بود.

مستخدم والله، ملاحظه می‌کنید که مدرسه‌ی دولتیه –
(صدای زنگ مدرسه) می‌شنوین؟

مستخدم آرام کلید را از دست بی‌اراده‌ی نزهت می‌گیرد. بچه‌ها به حیاط
ریخته‌اند.

نزهت (گریان) چطور شده؛ نمی‌فهمم!

مستخدم صلاحتونه بپرسین، خواستین سری به اوقاف
بزنین.

کافه‌ای درنادری – ادامه (زمان‌گذشته)

نزهت پوزخند می‌زند.

نزهت بدخت آقاجان، بعد از سی سال خدمت! خونه
رو مادام‌العمر بهش اجاره داده بودن؛ از وقتی
که آقاجون مرده بود خونهم رفته بود.

مادام نزهت ای بابا – ولی اسبابات که مال تو بود.
قوم و خویش تحويل گرفته بودن.

مادام نزهت پس قوم و خویش داری!
نزهت (می‌گوبد روی میز) من هیچ کیو ندارم!

خانه‌های اقوام. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

تصاویری از درها و پنجره‌ها که به روی نزهت بسته می‌شود.
صدای نزهت اونا نمی‌خوان منو ببین. من بدنامشون می‌کنم.
ولی بلدن هرچی رو که برام مونده غارت کن.

دار و ندار من بدنامشون نمی‌کنه.

کافه‌ای در فادری - ادامه (زمان‌گذشته)

مادام	من بودم شکایت می‌کردم؛ یه شکایت بلند بالا. یه تیمساری هست تو شهربانی -
نژهت	(عصبانی) من به هیچ تیمساری شکایت نمی‌کنم!
مادام	(می‌خندد و به طرف میزهای دیگر و مسیو نگاه می‌گند) چرا داد می‌زنی سر من؟ من خوبتو خواستم. تو جوون و حیفی.
	مردی از سر میز دیگر بلند شده است.
مرد	می‌خوای پول میزتو بدم.
نژهت	بذا راون یکی جیبت!
مادام	اعتبار داره.
مسیو	(به مادام) شما دخالت نکن!
مرد	(دلخور) خوبی هم نیومده.
نژهت	غلاف کن، بزن جا!
مرد میزدیگر	من می‌شناشم!
مرد	سفراش نخواستم - (به نژهت) حیف که زنی -
	(به مسیو) حساب ما.
	بلیط فروش وارد شده است، خیس باران. مردی شکسته است.
	بلیط فروش (به مرد) یه بلیط بخر از ما.
مرد	دلت خوش!
	بلیط فروش می‌رود طرف نژهت.
	بلیط فروش می‌خری خانوم؟ یه چیزی هم به ما برسه.
نژهت	بیا، بنشین - (بشقاب را هل می‌دهد جلوی او) نوشجان!
	بلیط فروش (متحریر) مال منه؟ - (می‌نشینند) مُردم از خوشی.
نژهت	کجا می‌خوابی؟
	بلیط فروش نزدیکی.
نژهت	باهاش می‌آم.

بلیط بلیط فروش (گیج) اطاک من به اندازه‌ی نفره .

نژهت	تنگ هم می‌خوابیم ؛ مفت چنگ تو .
مادام	این چه کاریه ؟ پاک دیوونه شدی !
نژهت	همین از دستم می‌یاد ؛ یعنی نباید کسی رو خوشحال کرد ؟ – (به بلیط فروش) بازم گرسته ؟
	هوي مسيو –
	مرد که حسابش را می‌پرداخت خارج می‌شد .
مسيو	اون آقا حساب کرد !
نژهت	(یکدفعه می‌زند زیر گریه) مادام ، مادام ، منو بکش ، زهر بریز راحتمن کن . امروز یه چیزی فهمیدم ؛ هرچی داشتم ته کشیده . خرجمو ندارم . دیگه ، دیگه ، همین روزها مجبورم پول قبول کنم !

کافه - ادامه (زمان حال)

قناعت چشمانش را می‌بندد .

نژهت	سخت نبود . بهترم شد . حسابی شد همونکه باید می‌شد . هر کس باید یه جوری از بین بره . خب چرا راهش این نباشه ؟
دوربین به طرف پنجره پیش می‌رود . پشت پنجره بین رفت و آمد جماعت نژهت را می‌بینیم که مردی بهش نزدیک می‌شود و او را می‌برد .	

پیاده روهای روز . خارجی (زمان گذشته) + کافه - ادامه (زمان حال)

الف) نژهت از بین رهگذران می‌آید و پوش را می‌شمرد و در گیف می‌گذارد . عبور پابدا و مسکوویچ . در زمینه سردر متروک گافه شهرداری .
 ب) یک سینما گه دورنادور آگهی سردرش لامپ رنگی روشن گرده‌اند ؛ آگهی فیلم "مهتاب خونین" با شرکت منیره تسلیمی . نژهت از جلوی آگهی می‌گذرد ، مردی برمی‌گردد او را نگاه می‌کند .
 ج) نژهت زیر باران چمباتمه زده و در پناه چادر مغازه‌ای پوش را

می شمرد . در زمینه آگهی بوتکلوب و آگهی مردی با چتر .

د) نزهت جلوی یک ویترین لباس عروسی . مردی می گذرد ؛ نزهت بر می گردد براندازش می کند و دوباره به ویترین نگاه می کند ، لحظه ای بعد مرد داخل تصویر می شود و او را برانداز می کند .

ه) از پیاده روی سمت دیگر نزهت به خیابان می آید عرض خیابان را طی می کند و به این طرف می آید و پوشش را در گیف می گذارد ، دوربین عقب می گشد و قناعت را نشسته در گافه نشان می دهد که نزهت رو برویش به زحمت سیگاری روشن می کند . روی تمام تصاویر قبل صدای نزهت می آید .

صدای نزهت یکی نمی خواست بعیرم . خدا ازش نگذره ! این جای چاقو رو می بینی ؟ پنج دفعه امتحان برای خودکشی ! به خودم گفتم می دونی چرا اینطور می شه ؟ چون هر دفعه دستت می لرزه . اون تیمسار زندگی و تو می دونی . تو برای کشتن اون روزی رو می خوای که دستت یخ نزن ، پنجه هات فرمونتو ببرن ، که اینقدر نازک دل نباشی . پس يالله ، بجنب ، به بقیه نگاه کن ؛ اون روز نباید دستت بلرزه !

خیابان . روز . خارجی (زمان گذشته)

رژه ای ارتشاریان در خیابانها . مردم جمعند و بیرقهای گوچک در دست تکان می دهند . نزهت از تاکسی گلگیر سفید پیاده می شود و پوشش را در گیف می گذارد ، مردی وارد تصویر می شود ، نزهت به پیاده رو رسیده است .

مرد   چقدر تیغش زدی ؟

نزهت   تو کی هستی ؟

مرد   می تونم برات یه خونه جور کنم از ویلونی و گوشه خیابونی درآی .

نزهت   دلالی ؟

مرد   چقدر جشن ملی زیاد شده .

نزهت   با دلال حرف نمی زنم .

مرد   غروب آتش بازیه .

ترهت بزن به چاک، ندیده نیستم .
مرد آژان و مخفی بالاخره یه روز یه پاپوشی و است
درست می کنن . اونروز کی ضامنت می شده؟
خیابونگردی خسته می کنه . چیه، مریضی ؟
ترهت فضول رو بردن جهنم !
مرد یه روز که مریض بشی کی خرجتو می ده، کی
دواهاتو می پیچه؟
نزهت راه می افتاد ، مرد دنبالش .

مرد مaha باید هوای همدیگه رو داشته باشیم . اینم
آتیش بازی ! نیگاه چه ترق و توروقی . اینطور که
معلومه تو هم افتادی توی هچل و راه برگشت
نداری .

نزهت می ماند و برمی گردد تند نگاهش می کند .

ترهت من مجبور نیستم . برای من خیلی راهها هست .

مرد چرا خودتو خسته می کنی ؟ بزن به سیم آخر .

ترهت (وحشت زده) باید تلفن کنم !

نزهت راه می افتاد . مرد دنبالش .

مرد (به گذرنده) این جشن چی هست ؟ (درست
نشنیده) چی ؟

ترهت باید تلفن کنم !

می رود به درون اطاقه تلفن . مرد می آید گنار در .

مرد من و تو یه ستاره هم نداریم . چیه، کس و کاری
داری ؟ اوナ که ولت کردن .

نزهت به زور بیرون هلش می دهد و در را می بندد .

ترهت هنوز یکی هست . هنوز یکی هست !

شماره گرفته است ، پنج شماره‌ای . حرگات لبیش از پشت شیشه مشخص
است ولی شنیده نمی شود که می گوید "آقای افتخاری ، می خوام با آقای
افتخاری صحبت کنم " — ناگهان چشمش به جائی می ماند ؛ در خیابان
گادیلاک آقای افتخاری که با گل و نوار تزئین شده لحظه‌ای می ایستد .
آقای افتخاری لحظه‌ای بیرون می دود و دسته گلی از گل فروشی می گیرد و
سوار می شود و گنار عروسش می نشیند . گادیلاک راه می افتاد . نزهت به

رفتن گادیلاک می نگرد .

صدای گوشی الو - الو - چرا حرف نمی زنین ؟

نزهت آرام گوشی را می گذارد و در اطاق تلفن را باز می کند . مرد دلال منتظرش ایستاده است . نزهت سرش را به زیر می اندازد ، گوئی تسلیم شده است .

نزهت این خونهای که گفتی چه جوریه ؟

مرد خیال نمی کردم راضی بشی .

نزهت هرچی بدرتر بهتر .

مرد درست همینه که گفتی !

کافه - ادامه (زمان حال)

از خونه منواز بقیه دنیا جدا کرد . اون مردهای بدبختی که دنبالشون بودم همه رو دوباره اینجا دیدم . از بس تلخ بودم اسمو گذوشن شیرین . اسم خودمو ده سال بود نشنیده بودم . گفتی نزهت ؟ نزهت دیگه کیه ؟ دیگه این اوخر توی آینه نگاه نمی کردم . اما خدایا ، گاهی خیال می کردم آینه داره نگاهم می کنه .

خانه معرف . روز . داخلی (زمان گذشته)

تصویر تیره و غمزده از اطاق نزهت در آینه . او پشت پنجره . او کنار حوض و زیر قفس پرنده . او پشت پشت دری . او بین دیگران . صدای نزهت چند بار سرم دعوا شد . دو تا رو باسواند کردم . چرا نمی مُردم ؟

کافه - ادامه (زمان حال)

نزهت (وحشت زده) یه شب خوابشو دیدم . خیلی پیش بود ، یه شب خوابشو دیدم !

قناعت خواب کیو؟
نژهت خواب نژهت ! فرداش زدم به کوچه . . .

خیابان . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

نژهت بین جمعیت می‌دود و می‌دود . تصویر گیفشن . ادامه‌ی صدا -
صدای نژهت رفتم کافه‌ی نوبخت . همونجاچای که یه روز حلقمه‌ی
نامزدی مو پس دادم . توی کیفم یه کارد بزرگ
بود . . .

کافه‌ی نوبخت . روز . داخلی (زمان‌گذشته)

نژهت نشسته در گافه . روی همان صندلی گه سالها پیش نشسته بود .
دوربین به طرف او پیش می‌رود . ادامه‌ی صدا -

صدای نژهت به خودم گفتم امروز نوبت توهه نژهت . برو جائی
که با زندگی خدا حافظی کردی . دیگه وقتشه . رد
تیمسارو که سینه‌چاکات آوردن ، پس دیگه معطل
چی هستی ؟ من رفتم به یاد دختری اونجا نشستم
که تو امروز منو به اسمش صدا کردی .

صدای قناعت نژهت !

پادوی گافه سینی به دست از پشت سر نژهت می‌گزرد ، دوربین پیش
می‌رود . نژهت به صدای میز پشت سر جلب شده است . دو طرف میز پشت
سر ، پشت مردی و روی دختر جوانی پیداست .

دختر جوان (پچ پچ گنان) . . . اگر بخوای باهات عروسی
می‌کنم ، باشه ، چون راستش ، دوست دارم . تو
هم می‌دونم که سعی می‌کنی خوشبختم کنی . سعی
می‌کنی ، می‌دونم ، اما نمی‌تونی چیزی رو عوض
کنی . کسی که تو دوست داری من نیستم . فکر کن
به ده سال بعد ، نمی‌خواه هر روز ببینم که
پشیمونی - (بلند می‌شد) من رفتم - نه نیا ،
من سرنوشت تو نیستم ، بگرد ببین کیه که دوست

داری؟

صدای نزهت (به خود برمی‌گردد) چرا اینجا او مده بودم؟ –
(دستش شروع می‌کند به لرزیدن) یکهوا حساساتی
شدم . به خودم گفتم نزهت تو هیچ وقت اون
تیمسارو نمی‌کشی !

کافه-ادامه(زمان حال)

قناعت که با دست صورتش را پوشانده بود سر برمی‌دارد و نگاه می‌کند .

خانه‌ی معروف . روز . داخلی و خارجی (زمان گذشته)

زنی رنگ مالیده در را باز می‌کند . در زمینه دلال دیده می‌شود .
دلال برگشتی نزهت؟ می‌دونستم که برمی‌گردی !

خانه‌ی پدری . روز . خارجی (زمان گذشته)

حیاط منزل پدری و ساختمان . درختان پربرگ تازه در بهار . حوض پرآب ،
پرواز پرنده‌ها .

صدای نزهت دیشب خواب منزل‌مونو می‌دیدم . منزل‌مون به
تری و تازگی اون روزی بود که من داشتم می‌رفتم
دیپلم بگیرم . خونه‌مون ، خونه‌مون –

خانه‌ی معروف . روز . داخلی (زمان گذشته)

شیشه‌ای با یک پاره آجر می‌شکند ، صدای جیغ چندین زن . نزهت وارد
تصویر می‌شود . دود و آتش .

کافه-ادامه (زمان حال)

پشت شیشه‌ی گافه ازدحامی غریب . دود ، و دو سه زن فراری . چند نفری

با چوب و زنجیر دنبالشان گردیده‌اند. صدای آتش‌نشانی. دستفروشها جمع می‌کنند و می‌دوند. صاحب مقاومت و پادو دویده‌اند گرگره‌ی گافه را پائین بکشند.

صاحب کافه خانوما آقایون، لطفا بفرمائید، دیگه صرف نمی‌کنه؛ می‌خوایم ببندیم.

خیابان. عصر. خارجی

دود و صدا و دویدنها. قناعت کمک می‌کند که نزهت از لای جمعیت مضطرب بگذرد. آگهی‌های یک سینما شعله‌ور است. چند زن روی‌سری به سر می‌کنند.

- تصویر سرازیر یک چهارراه، آن پائین جمعیت پراکنده می‌دود، نزهت و قناعت مسیر خود را بین آنها می‌یابند.

- عبور اتوبوس و آمبولانس و گاهی چند چوب به دست، و گاهی دسته‌های شعار به دست به طور مبهم. از لای جمعیت در حال حرگت قناعت و نیزهت دیده می‌شوند که با فاصله‌ی یک اطاق تلفن که پوشیده از نوشته‌ها و شعارهای مختلف است، منتظر عبور جمعیت و گذشتن از عرض خیابان‌اند.

قناعت چکار می‌کنی، توی خیابیون که نمی‌تونی بموییم
نزهت نمی‌خوام چشمم به قوم و خوبیش بیغثه.

قناعت هر کسی یه دوست و آشناشی داره
نزهت من ندارم؟

قناعت هیچکی؟
نزهت نه، نه، ندارم! اما چرا، خدایا، هنوز نگهش داشته یا داده به کسی؟

صحبت کیه؟
قناعت

مادام! اگر پول نمی‌گرفت حرف درمی‌یومد که چرا
نزهت

اطاق مجانی بهم داده. اجاره‌ایش کردیم، اما
مفتوح، پنجاه تومان.

خب، چرا نریم اونجا؟
قناعت

اونجا نه، شیش ماهه اجاره‌شو ندادم.

بریم یه سری بهش بزنیم.
قناعت

با کی دارم حرف می‌زنم – (کیفیش را باز می‌کند)
همینه؛ منم و یه بلیط اتوبوس.
قناعت نشوئیش از کدوم طرفه؟

منزل مدام. غروب. داخلی

الف) راه‌پله‌ی منزل. مدام از جلو و نزهت و قناعت از پشت سرش دارند
از پلکان چوبی نیمه‌ویران بالا می‌روند. مدام در بشقابی شمع به
همراه دارد. آشکارا پیرتر شده است.

دام گفتم چی به سرش او مده؛ مدامو پاک فراموش
کرده. گفتم شاید بختش گفته یه شوهر خوب
خوشگل پولدار پیدا کرده که اینطور از ما روگردون
شده. یعنی چی خجالت؟ من که طلبکاری نکرده
بودم. داشتی می‌آوردمی دادی، اگرم نمی‌آوردمی
می‌دونستم که نداری. این پله رو بپاین شکسته.
کبریت بکش، سیم‌ها قطع شده.

در اطاق را باز می‌کند و گلید را می‌زند، اطاق روشن نمی‌شود.
دام لامپ!

ب) داخل اطاق بزرگ زیر شیروانی.
قناعت لامپ را سفت می‌کند چراغ روشن می‌شود. مدام می‌رود
طرف شیرآب، نزهت طرف پنجره.

دام نیومدی دستشوئی رو انبار کردیم. خالیش می‌کنم
– (با گفتش به لوله‌ی آب می‌کوبد و شیر را باز
می‌کند) لامصب هی! – (به قناعت) فنر مبلو
بپاین؛ بگیره پاره می‌کنه.

قناعت (سرپا) نه، همینطور خوبه. (آهسته) منو
می‌بخشین – (پولی می‌دهد) این تمام معوقه
نیست، فردا یه سری می‌زنم – (به نزهت) ما
هنوز حرف داریم. اینطور نیست؟

دام اگر مسیو از دنیا نرفته بود من اجاره‌بگیر نبودم.
از مقاذه چیزی دستم نمی‌رسه. (حین رفتن قناعت

را می بیند که به عکس‌های دیوار خیره است / باور
می کنی این عکس من باشد؟ حتما خیال کردنی
مجله‌ی خارجیه. نه، منم؛ پنجاه سال پیش.
اپرت می خوندم روی صحنی تئاتر. رژیسور مال
باکو بود؛ اپرت شیرین و فرهاد!

قناعت می رود طرف عکسی که از نزهت به دیوار است - عکس روزی که
دیپلم می گرفت، در لباس بهاره.

قناعت	نزهت
یه مختصر حسابی توی بانک دارم . اول یه سری اونجا می زنم -	(لبه‌ی تخت می نشیند) اگه بیای کی می آی؟

قناعت	نزهت
قرض می دیها ، پس می دم . بگو خب ! باشه، می گیرم .	(دم پنجره) اون پائین چه خبره؟

قناعت	مادر
این پنجره یه پشت دری می خود . قبلش باید اطاقو تمیز کنم !	(دم پنجره) اون پائین چه خبره؟

قناعت	مادر
خودتو ندیدی - اینا جای چیه؟ برم آب گرم بیارم . اما اول قهوه - (به قناعت) مثل قهوه‌ی مادرام هیچ جا پیدا نمی کنی .	(کنار پنجره) یادم نرفته.

قناعت	مادر
مادرام خارج می شود . قناعت که عکس نزهت را آرام از دیوار برداشت، حالا آهسته پولی درمی آورد و می گذارد لبه‌ی میز .	(کنار پنجره) یادم نرفته.

قناعت	مادر
امشب راحت بخواب . من پائین یخچال دیدم . قبل از رفتن یه چیزهای می گیرم . حتما گرسنهای .	(کنار پنجره) یادم نرفته.

قناعت	مادر
مکث . قناعت جاخورده از سوال نگاهش می گند؛ به همین زودی احساس بسنگی پیدا شده . نزهت پشیمان از سوال به طرف پنجره می چرخد .	(کنار پنجره) یادم نرفته.

قناعت	مادر
نزهت مجبور نیستی .	تو کی پا می شی؟

قناعت	مادر
من اصلا نمی خوابم .	مثل من - (زیر لب) خدا حافظ.

قناعت می رود؛ نزهت هنوز گنار پنجره.

نژهت بالاخره بهم نگفتی کی هستی.

برمی گردد می بیند قناعت رفته است. می آید آینه‌ی غبار گرفته‌ای را که به دیوار کج مانده درست می‌کند، خودش را در آینه می‌بیند.

نژهت (یکدفعه گریان عربده می‌کشد) تو کی هستی
لامصب که از اون توبه من نگاه می‌کنی؟

ناگهان عصبی و بعض گرده می‌رود از روی میز سیگار بردارد، چشمش به پولی می‌افتد که قناعت گذاشت. برمی‌دارد و لبخند بی‌رنگی می‌زند و در کیفش می‌گذارد. بعد ناگهان سیگار را برمی‌دارد و از پنجره به بیرون پرتاپ می‌کند. مادام با قهوه‌جوش و پریموس برمی‌گردد.

مادام خوبه که تو از موش نمی‌ترسی: تله‌آوردم، بذار.
یه عکسی داده بودی برات قایم کنم. عکس اون

تیمسار، می‌خوای بیارمش؟ صورتشو موشها خوردن.

نژهت (بی‌حال روی تخت دراز گشیده) به چه درد
می‌خوره؟ اون که دیگه تیمسار نیست؛ صدتا درجه
و مдал گرفته، رفته بالاتر؛ مهم‌تر شده. اصلاً چه
شکلی بود؟ دیگه شکلش یادم نیست. دیروز به
خودم می‌گفتم نژهت اگر باهاش روی رو بشی اصلاً
دیگه می‌شناشیش؟

دوربین به طرف پنجره پیش می‌رود؛ از پنجره خیابان پیداست. شب
آغاز شده است. رعد و برق.

خیابان. شب. خارجی

باران تندي روی دودکشها. روی بادنما. روی نوشته‌های دیواری، که با آب باران شسته می‌شود و سرازیر می‌شود. روی بیرق ایران که آویخته است. روی مجسمه‌ی وسط میدان که زنی است زره پوشیده و حمله‌ور. روی یک تانک و نگهبانانش که سربازانی‌اند در لباس ضد باران و مسلح به اسلحه. روی گروه تانکها و نگهبانانش. روی ساعت میدان. روی شیرهای شمشیرگش. تصویر ناودانی که از آن آب باشد بیرون می‌ریزد.

خیابان . روز . خارجی

چاله‌ی آبی در خیابان . رد شدن گروهی دوچرخه از روی آن . آقای قناعت از گوچه‌ای وحشت‌زده درمی‌آید ، دوچرخه‌سواران از جلویش می‌گذرند . آقای قناعت از جلوی ساختمانی نیمه‌سوخته می‌گذرد و از برابر دیواری سراسر شعار نوشته و باران دیده می‌دود . گنار تخته‌نقش بزرگی می‌ماند و بالا نگاه می‌کند . آن بالا — پشت پنجره — نزهت را در حال آویختن پرده پشت پنجره می‌بینیم .

اطاق + خیابان . روز . داخل و خارج

رختهای شسته در اطاق بر طنابها آویخته است . اطاق تمیز شده و تاب آنجا که سعی را نشان بددهد تغییر گرده . میزی که وسط بود حالا گنار پنجره رفته و سه صندلی دورش و یک گلدان خالی روی آن قرار گرفته است . نزهت دارد پشت‌دری به پنجره می‌زند : نگاه می‌کند ، از پشت پنجره دیده می‌شود که مدام آن پائین در پیاده‌روی به طرف گلفروش می‌رود .

خیابان . روز . خارجی

تصویر نزدیک از مدام که با گلفروش چانه می‌زند . ناگهان قناعت به عجله از کنارش می‌گذرد و به طرف خانه می‌رود : مدام برمی‌گردد و نگاه می‌کند .

راه پله + اطاق زیرشیروانی . روز . داخلی

قناعت به شتاب از پله‌ها بالا می‌رود ، دو پله یکی و بی‌توقف . نفس‌زنان در را باز می‌کند ، خود را می‌اندازد تو و حشت‌زده به دیوار می‌چسبد . نزهت اول در برابر این هجوم ناگهانی ترسیده است ، ولی بعد به دیدن قناعت لبخند می‌زند .

نوهت گفتم به این زودی نمی‌آی . خب ، بنشین ، چرا
وایسادی ؟ دیگه لباس‌پاره نمی‌کنه . اطاق چطوره ؟

— مادام خیلی کمک کرد؛ قراره چرخ خیاطی شو بهم
قرض بده، من یک کمی برش بلدم — (می‌ماند)
چیه، چیزی شده؟

قناعت آشکارا مضطرب است و هنوز نفس می‌زند و گوئی از چیزی ترسیده.
در برابر سوال نزهت به علامت نفی سرگشان می‌دهد.
نزهت ولی، مثل این که یه چیزی شده.
قناعت می‌شه منو قایم کنی؟

نزهت یکه خورده است. به صدائی به طرف در می‌رود، قناعت سر راه
اوست.

قناعت منو قایم کن!

نزهت گنجگاه نگاهش می‌کند، و از در اطاق خارج می‌شود. آن پائین
لحظه‌ای مادام دیده می‌شود.

مادام از اون آقا بپرس همیشه به همین محکمی تنمه
می‌زننه؟

نزهت عجله داشته مادام.

(با گناهی مهریان) هوه، پس عذرش خواسته‌س.
مادام نزهت بر می‌گردد تو.

اول گفتم جای خالیم حتماً مشخصه. آخه من
هیچ وقت غبیت اداری نداشم. اما خب، این
روزها همه توی خیابون؛ پس جای من زیاد مشخص
نیست. (مستقیم) من تا حالا تحت تعقیب نبودم!
تحت تعقیب؟

(دستیار چه می‌رود طرف میز) من، من بہت دروغ
گفتم. پسانداز من توی بانک نبود؛ اولین روز
آتش زدن بانکها دویدم کشیدمش بیرون. او تقدیر
نبود که به آتیش زدن بیارزه، از طرفی، اگر
می‌گرفتم بانک ورشکست نمی‌شد.

نزهت چی داری می‌گی؟

(پولی را که درآورده دودسته می‌گند) این،
بقیمی پول مادام — (می‌گذارد روی میز) و—و—
این مختصر هم —

من نمی‌گیرم !	نژهت
قرض تا پس بدی !	قناعت
بدون کار چطوری پس بدم ؟	نژهت
اگر می‌شد می‌گفتم در مقابل چند روزی قایم‌کنی .	قناعت
داری خود تو دعوت می‌کنی !	نژهت
دنبالم هستن !	قناعت
من هنوز نمی‌دونم تو کی هستی ! – (می‌رود طرف مادام که با گل دارد وارد می‌شود) بیا تو مادام – (گل را می‌گیرد و باز می‌گند و در طرف می‌گذارد و در همان حال متوجه نگاه و حشت‌زده‌ی مادام به قناعت است) مادام می‌شه یه قوری از اون قهوه‌ای که قول داده بودی درست کنی ؟	نژهت
قناعت با صورت نتراشیده و دستهای گل‌آلود و لکه‌های لباسش زیر نگاه مادام ناشیانه لبخندی زده است و به طرف شیر آب رفته است و آنرا باز گرده است، نژهت می‌رود و با لنگه گفتش به آن می‌گوید، آب راه می‌افتد، نژهت مادام را به راهرو می‌گشد.	
نژهت نه مادام، بین ما چیزی نیست – باور کن – هیچی نیست. (مادام نگاهش می‌گند) پس قهوه رو درست می‌کنی، ها ؟ (آهسته) طولش بده !	
مادام پائین می‌رود. نژهت برمی‌گردد لاای چهارچوب در، قناعت را می‌بیند.	
قناعت (هراسان) نره همه جا پر کنه !	
نژهت از چهارچوب راه‌پله را می‌بیند؛ مادام پائین می‌رود.	
مادام اگر بریزن اینجا اونوقت مصیبتش دامن تو رو هم می‌گیره، من که جای خود !	
نژهت از چهارچوب در می‌رود تو و حوله‌ای به قناعت می‌دهد، آشکارا مضطرب است.	
نژهت چرا نمی‌گی چی شده ؟	
قناعت حق با پیرزنه – (می‌رود طرف پنجره) شاید تا اینجا بیان !	
نژهت زنت ؟	

من مجردم !	قناعت
حالا کسی پول نخواسته بود .	نژهت
حماقت کردم او مدم . پیرزن خطر و بیشتر از ما می فهمه . من زودتر باید برم بلکه یه جائی پیدا کنم .	قناعت
تو از من یه سوالی کردی که هنوز جواب ندادم .	نژهت
چه سوالی ؟	قناعت
از من خواستی قایمت کنم .	نژهت
یعنی می شه پیرزنو قانع کرد ؟ نه ، نه ، کار درستی نیست . هرچه زودتر بهتر !	قناعت
اگر صبور کنی الان قهوه درست می شه .	نژهت
بهتره قبل از اومدن مادام من رفته باشم .	قناعت
خداحافظ .	قناعت
دیروز بعد از رفتن تو ، مادام متوجه شد که از اطاق چیزی کم شده !	نژهت
قناعت گنار در می ماند . آرام و تسلیم برمی گردد ، می نشیند .	قناعت
باید حدس می زدم ؛ جاش به دیوار موشه بود .	قناعت
(مستقیم نگاهش می کند) چرا ؟	نژهت
(در حال نشستن دست در جیب گرده است) گفتنش آسون نیست - (عکس دیپلم نژهت را می گذارد روی میز) اگر از اول می دونستی - آره ، آره ، دارم گیج ترт می کنم .	قناعت
خب از اول بگو .	نژهت
(کارت شناسائی اش را می دهد) می خواستی بدونی من کیم .	قناعت
(می خواند) خیری قناعت ؛ کارمند .	نژهت
دون پایه !	قناعت
اینجا ننوشته !	نژهت
دون پایه . من اینطور حس می کنم . کارمند با یگانی دفتر اسناد رسمی . بیست و دو سال پیش من کجا بودم ؟ اونوقت حتی در خوابم نمی خواستم چنین	قناعت

آدمی باشم . چی شد ؟ منم می‌تونستم کسی باشم
— می‌تونستم سرمو بلند کنم و روی پاهام بایستم .
ما سر کوچه‌ی شما می‌نشستیم . تو منو یادت نیست .
شما مهم بودین ، هر آدمی که سرش به تنش
می‌ارزید روزگاری شاگرد مدرسه‌ی آقای حق نظر
بوده . اونسال که تو دیپلم گرفتی توی مدارس
پایتحت اتفاقی افتاد . یادت هست ؟

قالار مدرسه . عصر . داخلی (زمان‌گذشته)

یک دسته ارکستر خردسالان می‌نوازد ؛ از آهنگهای مربوط به تعلیم و تربیت ، نوعی سرود . همه دست می‌زنند . مردی که پشت بلندگو قرار گرفته است بقیه‌ی سخنان خود را در همان حال تشکر و دست تکان دادن دنبال می‌گند .

مرد پشت بلندگو و حالا نتیجه‌ی امتحانات قوهای سراسر کشور ، سال ۱۳۳۵ خورشیدی . مفترخرم اعلام کنم شاگرد اول در نتایج نهائی ، آقای خیری قناعت ، با معدل کتبی ۲۰ و شفاهی ۱۹/۹۶ بین دانشآموزان کلیه‌ی استانهای سراسر کشور ، که باعث آبرو و افتخار دبیرستان و دبیران خود شده‌اند .

آخرین کلماتش بین گفzedنها و ابراز هیجانهای عمومی تالار به زحمت شنیده می‌شود ؛ تالار از جا گنده شده . دانشآموزان با لباسهای گازرونی و یقه‌های سفید مشخص‌اند . تالار را که توسط باریگه‌های گاغذ رنگی و بیرقهای سه‌گوش تزیین شده و شعارهای آموزشی همه جای آن دیده می‌شود ولوله‌ی شادی می‌گیرد . ارکستر می‌نوازد . صدای مرد شنیده می‌شود که عربده می‌گشد .

مرد   کجاست آقای خیری قناعت که رتبه‌ی اول را بین شرکت‌کنندگان سراسر کشور حائز شده ؟

قناعت در بیست‌سالگی دیده می‌شود که می‌رود روی صحنه و زیر نور قرار می‌گیرد ، مرد به طرفش می‌رود و با او دست می‌دهد . بین تماشاگران چند معلم خود را به زن و مرد گریانی می‌رسانند که گوئی پدر و مادر قناعت‌اند .

معلم   بهتون تبریک می‌گم آقای قناعت ، ما معلمین به
داشتن شاگردی مثل پسر شما افتخار می‌کنیم .
من این آینده‌ی درخانو پیش‌بینی کرده بودم !

معلم دیگر نقشه‌تون برای آینده‌ش چیه ؟
پدر   (مغور) همونی که خودش می‌خواهد ; رشته‌ی
پزشکی !

معلم اول موفقیت‌ش در امتحانات ورودی دانشگاه حتمیه .
معلم دیگر پسر شما بی‌رقیبه ؛ مطمئن باشید ! ولا بد می‌دونید
که خرج تحصیل شاگردان رتبه‌ی اول به عهده‌ی
دولت محول شده .

معلم دیگر از حالا بهتون تبریک می‌گم آقای قناعت !
مادر   (گریان) ما بچه‌مونو به سختی بزرگ کردیم ، اما
اون ما رو سربلند کرد !

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت   اون سال من دوازده تائی شاگرد داشتم . خیلیا
بهم حسادت می‌کردن ؛ اما بعضی دیگه نه ، اونا
ازم استفاده می‌کردن .

کوچه . روز . خارجی (زمان گذشته)

قناعت با گیف مدرسه می‌آید ، یک همگلاس خود را به او می‌رساند .
ابی   هی خیری ، ببین یه نامه نوشتم . تو انشات خوبه ،
گوش می‌کنی درستش کنم ؟

قناعت   (می‌ایستد) بخون .

ابی   (نامه به دست سینه صاف می‌کند ، اما یکهونامه
را می‌گذارد توى دست قناعت / خجالت می‌کشم .

قناعت   چیه مگه ؟

ابی   عشقیه . خودت بخون .

قناعت شروع کرده است . ابی سیگار نصفه‌ای درمی‌آورد و دزدگی روشن

- می‌گند و دودش را بیرون می‌دهد و سرفه‌اش می‌گیرد .
- قناعت کی هست که اینقدر لایق تعریفه؟
- ابی اسمش نزهته . ته کوچه می‌نشینن . این نامه‌ی دهمیه . خوب شده؟
- قناعت اون چی جواب داده؟
- ابی بهش ندادم که – اما خودم که می‌خونم کیف می‌کنم . آخه ممکنه بده داداش سروانش دیگه پاک خیط شیم .
- به کوچه‌ای پیچیده‌اند ، از ته کوچه رحیم دوان دوان می‌آید .
- رحیم هی خیری ، بچه‌ها منتظرن پس چرا نمی‌آی؟
- ابی برمی زمین سبزیکاری ، می‌خوان سرش دعوا کن ؛ آخه اونام خاطرخواشن .
- رحیم پس من چی؟ (به خیری) منو داور قبول ندارن ؛ می‌گن رفری باید بی‌طرف باشه .
- ابی نامه رو درست می‌کنی دیگه . ها ؟ من کاری به این کارها ندارم .
- قناعت ای بی معرفت ! حالا یه شب از کتاب دل بکن !
- رحیم (سرپیچ ناگهان می‌ماند و برمی‌گردد) داره می‌آد !
- قناعت و ابی مانده‌اند . رحیم به آنها می‌رسد .
- ابی می‌خوای نشونت بدمش ؟ از گذر چند دختر مدرسه‌ای پیچیده‌اند با روپوش ارمک و یقه‌ی سفید .
- ابی اوناهاش ؛ اون وسطی . می‌بینیش ؟
- قناعت اونقدر هم تعریفی نیست .
- ابی (گربیان او را می‌گیرد) نفهمیدم ، چی گفتی ؟
- ابی اون تعریفی نیست ؟ (به دیدن چیزی او را رها می‌گند) نگاه کن ، می‌خنده !
- تصویر نزهت که موهایش را در نور آفتاب باد می‌برد .
- ابی هی کجا رفتی ، زمین دعوا اینوره .
- قناعت برو دعوا رو بهم بزن .
- ابی بگم نمی‌آی ؟
- قناعت مگه نمی‌خوای نامه‌تو درست کنم ؟

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت رو به پنجره و پشت به قناعت ایستاده و بیرون را نگاه می‌کند .
صدای قناعت تمام شب طول کشید ، تمام شب ، و اونی که
می‌خواستم نشد .

اطاق قناعت . شب . داخلی (زمان گذشته)

قناعت پای چراغ گرد سوز رومیزی از شدت گلا فگی نامه را پاره می‌کند .

خانه و کوچه . روز . خارجی (زمان گذشته)

- روی بام قناعت و انmod می‌کند که درس می‌خواند ؛ آن پائین نزهت می‌گذرد .
- پشت پنجره‌ی اطاقش قناعت درس می‌خواند ؛ نزهت در کوچه می‌رود .
- روی سکوی جلوی منزل قناعت و انmod می‌کند درس می‌خواند ، نزهت دارد می‌آید . می‌گذرد . قناعت نامه‌ای را که درآورده بود پاره پاره می‌گند .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

از تصویر دودکشها دوربین عقب می‌کشد و به نزهت می‌رسد .
صدای قناعت تو شیش سالگی رفتی مدرسه .
نزهت (برگشته) توازن کجا می‌دونی ؟
قناعت او نروز ، او نروز ، این یکی از دلخوشی‌های من بود .
نزهت (طرف دیگر میز می‌نشیند) کدوم روز ؟

کوچه روز . خارجی (زمان گذشته)

قناعت از مدرسه می‌آید . صدای قناعت روی تصویر ادامه دارد .
صدای قناعت تو شیش سالگی و من هشت سالگی . سال اول که

از شهرستان او مدیم اسم نویسی گذشته بود ، و من
حالا خوشحال بودم که دو سال از تو بزرگترم .
قناعت می ایستد . از جلوی او چند طبقکش با گله قند و گاسه نبات و شال
و آینه می گذرند . پشت سرشاران آقای افتخاری در لباس سفید تمیز ، بین
مادرش و خواهرش آرام دور می شوند .

خانه و کوچه . داخل و خارج . روز (زمان گذشته)

قناعت از در خانه وارد می شود و به اطاقی می رود که پنجره به طرف کوچه
دارد ، ناگهان پشت پنجره همکلا سها دیده می شوند .
ابی هی خیری ، عشق من که می گفتم ، او مدن
خواستگاریش .

ناصر عشق تو ؟ میت ناکس ، یه تنہ همه تو نو حریفم .
گلا ویز می شوند . قناعت ناگهان می دود و در خانه را باز می کند ، همکلا سها
دعوا کنان به طرف خانه نزهت می دوند .

جلوی منزل نزهت . عصر . خارجی (زمان گذشته)

قناعت به جمع همکلا سها می رسد . از منزل صدای گرامافون می آید؛ بجههها
همگی دلخورند .

ناصر خودم دیدم ؛ یارو یه پونتیاک داره . شوفر هم
داره .

ابی این نامردیه ؛ از اون محل به این محل ! من دیگه
عاشقش نیستم . من می رم خونه .

حیدر میت می رفت نامه بدنه زبونش بند می اومد . حالا
باید همشو بریزی دور !

ابی به درد می خوره ، می بینی - زپرتی ! از لخش
عاشق اونی می شم که همکلا سشن بود .

رحیم اونجا رو -

از در خانه حق نظر خانواده ای افتخاری درآمده اند و در حال خدا حافظی
با آقای حق نظر هستند . نزهت با پیراهن نوئی گه پوشیده مرگز توجه

بچه‌هاست.

رحیم (بعض گرده) من می‌گم مردیکه رو بزنیم! پنج
تائی می‌ریزیم سرش - (دیگران مردند) خیری
که هیچی، حساب نیست - (به خیری) تو جای
ما بودی چکار می‌کرد، ها؟ نمی‌خواستی بدبخت
 بشه؟

قناعت نه.

رحیم (گریبانش را می‌گیرد) بی‌معرفت نامرد عوضی،
تو اینو می‌گی چون و است فرقی نمی‌کنه؛ هیچوقت
عاشقش نبودی!

قناعت نباید بدشوبگین.

ابی چه زرهای زیادی. تنت می‌خاره؟
ناصر بزنش!

کشکش ناگهان تبدیل به دعوا می‌شود. همه می‌ریزند سر قناعت.
رحیم ولش کن، چکارش دارین?
ابی بخور حالت جا بیاد - (ناگهان می‌ماند) سلام
جناب سروان.

همه ناگهان به احترام دست می‌کشند.

رحیم سلام جناب سروان -
بقیه سلام جناب سروان -

سروان گه فقط تا اندازه‌ی بچه‌ها ازش دیده می‌شود، می‌ایستد.
سروان خیلی هنر می‌کنین رفیقتو نو می‌زنین.
ناصر آخه جناب سروان -

رحیم چیزی نگی یه هو!

ابی بگم؟ اون عاشق نزهت همشیره‌ی شما س.

ناگهان به این حرف همکلا سها می‌دوند و می‌گریزند. قناعت گتگ‌خورده و
خونین و دردآلود باقی مانده است.

سروان راست می‌گن؟
قناعت می‌زند زیر گریه.

سروان خوبه، خوبه‌آدم پای چیزی که هست وايسه. من
سن تو که بودم عاشق بودم. (می‌نشینند و حالا

کاملاً دیده می‌شود) خیلی دردت اومد؟	قناعت
خودم خواستم کنک بخورم .	سروان
راهش این نیست . سعی کن درستو بخونی .	قناعت
راسته که شما دارین موشك اختراع می‌کنین؟	سروان
موشك رو قبلاً اختراع کردن ، من دارم یاد می‌گیرم .	قناعت
ولی شما دارین یه چیزی اختراع می‌کنین .	سروان
یه چیزیه که دارم فکرشو می‌کنم . درستو بخون	پسر؛ اگر من نتونستم شاید تو بتونی .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

(خسته) نمی‌دونم چرا خیال می‌کنم که بعد از	قناعت
اون روز ماها یکدفعه بزرگ شدیم . دلشکسته بودیم	
یا بی حوصله ، از هم فرار می‌کردیم . اونا عاشق	
کسای دیگه شدن ، من نشدم .	
نزهت به صدای تلنگری به در اطاق برمی‌گردد ، مادام می‌آید تو .	
مادام نزهت قهوه‌آوردم ، اینم اطو .	نزهت
دست درد نکنه مادام . تلحه یا شیرین؟	مادام
تو که شیرین نخواستی .	نزهت
این اجاره‌س مادام .	مادام
خدایا خودت شاهد باش ، کسی حرف از اجاره نزد .	نزهت
(پول را به اصرار داده است) آقای قناعت	مادام
داستانی می‌گه که من می‌خوام بشنوم .	نزهت
مادام خدا پشت و پناهتون . چه می‌دونم ، شایدم اصلاً	
کسی به اینجا حمله نکنه .	
مادام رفته است . نزهت می‌آید می‌نشیند .	
نزهت چه چیزهای رو من نمی‌دونستم . بگو؛ تا آخر!	

منزل و کوچه . روز . داخل و خارج (زمان گذشته)

نزهت و خانواده‌ی آقای افتخاری به گردش می‌روند . قناعت از پشت پنجره

نگاه می‌کند. پدر در آستانه‌ی در اطاق ظاهر می‌شود.

پدر . بیا ببینم پسر، این اعلامیه رو تو آوردي خونه؟

قناعت نه.

پدر (می‌رود طرف پاسبان که لاای در ایستاده) دیدی

گفتم سرکار؟ می‌گه نه. صبح از در منزل افتاده

بود تو.

پاسبان (می‌گیرد) پریشب محله‌ی شاپور، دیشب عود

لاجان، چند شب پیش ترین سریولک و گودعربها.

کار یکی دو نفر نیست، کار یه دسته‌س. باید

اقدام کنیم.

پدر اقدام کنید سرکار، اقدام کنید.

پاسبان سلام نظامی داده است، پدر در را می‌بندد و می‌آید تو.

پدر (به زن) من قبلایکی از روش نوشتم - (در می‌آورد)

مطلوب مهمی این تو هست، راجع به حقوق

زحمتکشان. گوش کن زن (می‌خواند) "اگر

مدرسمای هستید در مدرسه، اگر بازاری هستید

در بازار، اگر کارگردید در کارخانه، اگر کشاورزید

در مزرعه، اگر نظامی هستید در پادگان، هر که

هستید در هرجا، علیه ظلم و استبداد متعدد

شوید. " هوم، از تو چه پنهان زن، گفته می‌شه با

این جناب سروان بی ارتباط نیست.

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت زیر اعلامیه مهر ملت ستمدیده‌ی ایران بود -

(از جیب در می‌آورد) این!

نزهت از کجا آورده‌یش؟

قناعت خودش به من داد.

نزهت داداش سروان؟

محله. روز. خارجی (زمان گذشته)

صدای تیراندازی. قناعت خود را به پشت پنجره می‌رساند؛ شلوغی محله،
گروهی در گوچه می‌دوند. صدای تیراندازی. قناعت بیرون می‌دود.
مادر کجا می‌ری پسر، صبر کن، تو فردا صبح باید برى
کنکور دانشگاه.

— قناعت در گوچه می‌دود. صدای تیراندازی. چند مامور می‌دوند؛
قناعت و دو نفر دیگر خود را به دیوار می‌چسبانند، مامورین می‌گذرند.
این دو نفر را در داستان نزهت جلوی زندان دیده‌ایم.
پاسبانها کنار آقایون، کنار—بچه‌ها زیر دست و پا نرن.
به رد شدن ماموران مسلح، قناعت به دویدن ادامه می‌دهد و می‌رسد به
جائی که پاسبانی از پیشتر رفتن جلوگیری می‌کند.
پاسبان بکشین عقب، هول ندین، فشار ندین. عقب،
عقب تر —

قناعت می‌بیند؛ خانه‌ی نزهت محاصره است. گویا از بالای بام سروان
حق نظر می‌گذرد؛ مسلح! ماموری در بلندگو حرف می‌زند.
مامور سروان حق نظر، چاپخانه‌ی مخفی شما کشف شده.
اوراق و اعلامیه‌ها به دست مامورین افتاده.
خودت رو تسلیم کن!

صدای تیر، بلندگو به هوا پرست می‌شود و مامور به عقب و به میان جمع
ماموران می‌افتد. از سه طرف به پشت بام تیراندازی می‌شود.
مامور پشت بوم منزل! پس افراد چکار می‌کنن؟
تصویر افرادی که از یک نرdbام از سمت دیگر به سوی پشت بام می‌روند.
مامور علامت چیه؟
یکی از افراد دوبار سوت قربان!

مامور همه رو دور کن. پخش دود شلیک می‌کنیم.
مامورین می‌آیند که جماعت را پخش کنند.
یک ذن خدا بکشم، سنش خیلی کم.
کارگر هرچی می‌کنن به خاطر ماست.
این گارگر را قبلاً در داستان نزهت دیده‌ایم. قناعت به صدای سوت
رو برمی‌گرداند.

مأمور شلیک!

گلوله‌ی پخته، دود شلیک می‌کنند؛ ناگهان همه از صدای ترکیدن فرار می‌کنند. صدای تیراندازی و جواب متقابل. دود فضا را می‌گیرد؛ چند نفری سرفه می‌کنند. چند مأمور با لگد به در خانه می‌زنند و می‌شکند و می‌روند تو، اولین نفر می‌ماند.

مأمور (بین دود) فشنگهاش تعموم شده، و گرنه شلیک می‌کرد!

عده‌ای که فرار کرده بودند دوباره بازمی‌گردند. قناعت نگاه می‌کند، گارگر گلاهش را برمی‌دارد و اشک چشمش را پاک می‌کند. دود کنار می‌رود. سروان حق نظر را که زخمی است با دست بسته آورده‌اند.
پاسبانها عقب، عقب، کنار، کنار.

چند نفر با برانکار می‌رسند و زخمی‌های روی زمین را برمی‌دارند، حواس مأموران به زخمی‌های است، قناعت مستقیم به سروان نگاه می‌کند، سروان به گارگر نگاه می‌کند، گارگر گریان بین جمعیت عقب می‌رود. سروان به قناعت نگاه می‌کند، در دست بسته‌اش مهری است، آنرا به زمین می‌اندازد و با پا به طرف او می‌راند. قناعت می‌نشیند و برمی‌دارد و به سروان نگاه می‌کند؛ نگاه سروان. قناعت آنرا پنهان می‌کند.

مأمور چرا تجمع کردن؟ راه بدن برانکارها عبور کنه.

پاسبانها با حرکتی سروان را هل می‌دهند و همه راه می‌افتد.

پاسبانها آقایون خانومها برن خونه، متفرق شین. تعموم شد. متفرق شین. یالله، ازدحام نکین.

قناعت مانده است؛ با نگاه دور شدن سروان را دنبال می‌کند، ناگهان می‌دود دنبالش و لحظه‌ای بعد به دیدن چیزی می‌ایستد؛ از ته گوچه نزهت و آقای حق نظر و به دنبالشان، خانواده‌ی افتخاری دیده می‌شوند که به صحنه‌ی واقعه رسیده‌اند. قناعت نزهت را می‌بیند که قلچ و مبهوت نگاه می‌کند، و پدر - آقای حق نظر - که گوئی به قلبش فشار آمده. قناعت به صدای پدرش برمی‌گردد.

پدر (نفس‌ذنان) خدا رو شکر سالمی! بیا برو منزل پسر، استراحت کن. تو فردا صبح امتحان دانشگاه داری. می‌دونی این امتحان یعنی چی؟

قالار امتحان. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

قناعت مبهوت بین امتحان‌دهندگان نشسته و به نقطه‌ای خیره است.
دوربین پیش می‌رود.

صدای قناعت همه چی یادم رفته بود. حتی یه لحظه هم نگاهم
روی کاغذ نبود. در کنکور رد شدم.

منزل قناعت. روز. داخلی (زمان‌گذشته)

تقریباً اکثریت خانواده و خویشان جمعند. صحنه با تصویر پدر شروع
می‌شود، و با شروع حرکت او مادر که چشمانش را از اشک پاک می‌کند دیده
می‌شود، و بین جمع آخر از همه قناعت گه سرش را تراشیده.

پدر پسر من؟ اون شاگرد اول امتحانات سراسری بود،
و ردشدنش در کنکور نشون می‌ده که در دانشگاه
ما تبعیض و حق‌کشی وجود داره. برای پدر
رنج دیده‌ای مثل من مایهی بسی تاسف و دلشکستگی
است، ولی خدمت فقط به پزشکی منحصر نیست.
به حکم وظیفه‌ی قانونی پسر من بلاfacله باید زیر
پرچم و در خدمت به مام وطن باشه. بیا پسرم،
این فرنچ تو، و اینم علامتهائی که مادرت روش
دوخته. چیزی عوض نشده؛ بعد از دو سال هم
می‌شه پزشکی رو شروع کرد. من و مادرت بازم
صبر می‌کنیم!

سریازخانه. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

در محوطه بیرق بالا می‌برند. آن ته گروهی سرباز وظیفه‌ی خوابیده بر
زمین در حال نشانه زدن و تمرین تیراندازی‌اند. توی صف قناعت و
دیگران به بالا رفتن بیرق نگاه می‌کنند.

هم‌صفی (زیر لب) نشوونیت چطوره؟
قناعت بیست، بیست، بیست!

هم صفى شاید یه روزی انتخاب شدی برای جو خمی اعدام .
هرچی بهتر بلد باشی کمتر زجر می کشه .
قناعت (جاخورده) اعدام ؟
هم صفى یک در هزار !

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت من برای این نرفته بودم سربازی . من اونجا چکار
می کدم ، اصلا چرا من ؟

محوطه‌ی تیر . روز . خارجی (زمان گذشته)

گروهبان قناعت ! سه تا نشون زدی هر سه بد . روز به روز
بدتر می شی ! چیه پسر ، چشم عیبی داره یا
دستت می لرزه ؟

قناعت (می زند بالا) چشم قربان ، از چند قدم انورترو
نمی بینم .

گروهبان می ری معاينه ! نفر بعد !

اطاق پزشکی . روز . داخلی (زمان گذشته)

سرگرد دکتر در حال معاينه .

دکتر تو چشم سالمه !

قناعت نه قربان .

دکتر تو چشم سالمه ! بگو من چشم سالمه .

قناعت من چشم سالم نیست قربان .

دکتر روزنامه‌ای به طرفش دراز می گند .

دکتر بیا ، اینو بخون ببینم . بخون !

قناعت تشکیل دادگاههای سری خرابکاران .

دکتر سطر زیرش هم می تونی ببینی ؟

قناعت خیلی ریزه قربان -

دکتر	بغون !
قناعت	دادگاه نظامی - امر به تعیین وکیل تسخیری برای متهم صادر کرد .
قناعت	قناعت با درک احساسی سرش را بالا می آورد .
دکتر	چرا نمی خوای چشمت سالم باشه ؟
قناعت	از این گذشته لرزش دستم قربان .
دکتر	تو دستت سالمه . چرا می خوای سالم نباشه ؟
قناعت	وقت تیراندازی قربان ; حواسم پرت می شه ، گیج می شم .
دکتر	تو از خون می ترسی ؟ منظرهای دیدی که با خون مربوط بوده ؟
قناعت	(ترسیده) من منظرهای ندیدم !
دکتر	(پشت میز می نشیند) تو سالمی . فهمیدی ؟ (گاغذ و قلم برمی دارد) تو کاملا سالمی !

محوطه‌ی تعلیمات. روز. خارجی (زمان گذشته)

گروهبان از روی فهرستی اسامی را می خواند ، با هر اسم کسی در یک گوشی صف قدمی جلو می گذارد .

گروهبان از غندی ، ارشادی ، ششکلها نیها ، ناروندی ، قناعت ، خاوری ! بقیه به راست راست . سمت صhra ، قدم رو ! یک دو سه چهار ، یک دو سه چهار . سردسته بشمار ! دسته به سوی عملیات صحرائی می رود .

سردسته یک دو سه چهار ! یک دو سه چهار !
گروهبان خب ، شما تنہلشها ، بختتون گفته ! گزارش پزشکی می گه از صhra و تیراندازی معافین . از فردا کار دفتری . محلتون تعیین شده . دنبال من بیاین .

قالار اطاقکها. روز. داخلی (زمان گذشته)

سی تائی میز که هر چند تای آنها با دیواری چوبی و شیشه‌ای از بقیه جدا

شده. بین آنها به اندازه‌ی راهروئی یک فضای خالیست که گف آن ماهوت قرمز است و روبروی آن دری بزرگ و قهوه‌ای و محکم. صدای تایپ‌ها و دیگر صداها. بین کسانی که مشغولند، عقب‌تر از همه، پشت به دیوار قناعت پشت میزی گار می‌گند. ناگهان استوار پیش می‌آید.

استوار دفتر—به جای خود!

همه صاف می‌ایستند، چند درجه‌دار از بین دردیف میزها، یعنی راهروی ماهوت‌پوش می‌گذرند، یکی از آنها بر می‌گردد و اظهار رضایت می‌گند و سری تکان می‌دهد؛ همگی آنها در حال بحث در موضوعی به اطاقی می‌روند که پشت در بزرگ محکم قهوه‌ایست.

استوار دفتر—آزاد!

همه می‌نشینند. استوار شاد و شنگول دست به هم می‌مالد.

استوار خب خب، مشغول باشید بچه‌ها، مشغول باشید.

(ناگهان به یکی از افراد) چیه، چرا نیشت واژه؟

انضباط سرت نمی‌شه؟ چرا میزت خاکیه؟، این

چیه نوشته، گزارشہ یا کثافت؟ به اون جوون نگاه

کن—! آهای خیری قناعت!

قناعت (درجابلند می‌شود) آماده!

سرگروهبان چند وقته اینجا کار می‌کنی؟

قناعت دو ماه سرکار!

سرگروهبان فقط دو ماhe اینجا کار می‌کنه. یاد بگیر؛ یک نمونه

و سرمشق کامل پرسنل دفتری! سرکار دانشآموز

خیری قناعت، آزاد!

قناعت می‌نشینند، جوان کناری با او حرف می‌زنند.

جوان بعد از خدمت نقشه‌ت چیه؟

قناعت پزشکی.

جوان خوبه، تو می‌دونی می‌خوای چکاره بشی. من نه!

پدر مادر می‌خوان زن بگیرم، اما خودم دلم

می‌خواد برم خارج.

استوار خیری قناعت! (ورقه‌ای می‌دهد)

جوان (ورقه را از دست قناعت می‌گیرد) این چیه؟ —

هوه، تشویق‌نامه. تو ترقی می‌کنی. بیست‌وچهار

ساعت مرخصی برای خیری قناعت، تو ترقی
می‌کنی!

اطاق نزهت . ادامه (زمان حال)

تصویر نزهت پشت پنجره . غبار و قطره‌های آب روی شیشه . نزهت به زحمت سیگاری روشن می‌گند . با حرکت دست گوئی می‌خواهد جلوی تعریف حقیقتی را بگیرد . با حرکتی وارد تصویر آینه می‌شود ، با یکدست جلوی صورت خود را می‌گیرد .

نزهت (به زحمت حرف می‌زند) تو – تو اونجا بودی؟

قالار اطاق‌ها . روز . داخلی (زمان گذشته)

استوار شنگول و خوشحال می‌آید و گف دست به هم می‌ساید .
سرگر و هبان هی بچه‌ها ، امروز قراره یهدختره بره پهلوی تیمسار .
عجب ختمیه این تیمسار . دختره طاقه ، عین هلو
پوست‌گنده . خوش به‌حالش ، حسابی عشقش رو می‌رسه .
همه‌مه بین دفتری‌ها آغاز شده است .

استوار (به یکی) چیه آب از لک و لوجهت راه افتاده .
سرت به کارت ! اما خودمونیم خوب چیزیه .

یکی از آن جلو بی‌صدا – هیس !

همه سرشاران را پائین می‌اندازند و خود را مشغول گارنشان می‌دهند اما زیر چشم مواطن‌بند . قناعت سر بلند می‌گند و می‌بینند ؛ در راه روی بین میزها مامور – که در داستان نزهت دیده‌ایم – دیده می‌شود که در حال راهنمائی می‌آید ، با گمی فاصله نزهت از پشت سرش . مامور می‌دود طرف در اطاق ، به در می‌زند ، در اطاق تیمسار را باز می‌گند سرگی می‌کشد و برمی‌گردد به نزهت رو می‌گند و اطاق را با دست نشان می‌دهد که نزهت برود تو .
قناعت که از جا برخاسته بود بی اختیار تکان می‌خورد و شیشه‌ی جوهر برمی‌گردد روی دفاتر میز . استوار برمی‌گردد طرفش – نزهت می‌رود تو و در بسته می‌شود ، خنده‌ی عمومی دفتری‌ها – استوار به طرف قناعت یورش می‌آورد .

گروهبان احمق دفتر ستاد ریاست رو خراب کردی. چه
مرگت شده؟ پاکش کن، آب خشک کن بردار،
درستش کن – جوهر و بردار. چه غلطی داری
می‌کنی؟ تو بازداشتی!

اطاق نزهت . ادامه (زمان حال)

نزهت سرش را برمی‌گرداند طرف پنجره.
صدای قناعت زندگیم از همونجا خراب شد.

قالار اطاق‌ها . نورهای مختلف روز . داخلی (زمان گذشته)

الف) قناعت درجا بلند می‌شود.
استوار پرسنل وظیفه خیری قناعت! جمع ارقام غلطه.
تو بازداشتی!

ب) قناعت در حالی که تعدادی پرونده با حرکت عصبی اش واژگون
می‌شود.

سرگروهبان پرسنل وظیفه خیری قناعت! بایگانی به هم
ریخته‌س. احمق اوراق پروندها رو قاطی کردی.
تو بازداشتی!

ج) قناعت که استوار با ضربه‌ای می‌زند گلاهش را می‌اندازد.
سرگرد خیری قناعت! نمونه‌ی پرسنل بی‌انضباط!

گذشته . الف) محل بازداشت و ب) راهروها . روز . داخلی

نوری از تنها پنجره‌ی در زندان به روی قناعت افتاده. او بی‌حال به
دیوار تکیه داده. در باز می‌شود.

صدای نکهبان خیری قناعت. بیرون!

قناعت برپا می‌ایستد فرنچش را برمی‌دارد و حین حرکت می‌پوشد. به
راهرو می‌آید. در راهرو آگهی‌هایی به دیوارها هست، قناعت در حال
انداختن دگمه‌هاش چشمش به آگهی دیواری می‌افتد که بریده‌ی روزنامه‌ایست

و در آن تصویر سروان حقنظر و خبر اعدام اوست . قناعت برمیگردد طرف راهرو و ناگهان عربده میکشد ; همه جا میخورند . او ناگهان می دود و عربده میکشد ; چند نگهبان دنبالش میکنند . او همچنان می دود ، خود را به در و دیوار و گسانی که می دوند بگیرندش می زند و عربده میکشد . در پاگرد پلهای وسیع ناگهان گرفتار می شود ، ولی طارمی را چسبیده است و عربده می زند . او را با باتوم به شدت می زند و باتوم را لای دندانهاش گیر می دهند ، او مدتی از حلقوم ضجه می زند و سپس کم کم از نفس می افتد . افسری که رسیده گریبان او را می گیرد و می برد می کوبد به دیوار و نعره می کشد .

افسر   چکار می خواستی بکنی - ها ؟
استوار   به لرزش دستش نگاه کن - (به قناعت) تو هیچ
کاری نمی تونستی بکنی !

دفترقیمسار . روز . داخلی (زمان گذشته)

تصویر تیمسار در فضا و به صورتی که قبلًا دیده ایم .
تیمسار   امیدوارم خرابکاری نباشه . (راه می افتاد و دود سیگارش را . بیرون می دهد) سابقه تحصیلی پرسنل باعث شده که در کادر دفتری بهش محل داده بشه ، و گرنه باید می رفت تعلیمات صحرائی - (گارنامهای را پرت می کند) این نشون می ده که ریاضیات تو عالی بوده ، چطور در محاسبات به این کوچکی اشتباهی به این بزرگی کردی ؟

قناعت می خواهد حرف بزند ، ولی حرکات صورتش ، کم کم بدل به ضجهای بی صدا می شود یا گریهای حیوانی .
صدای افسر حرف بزن !
صدای استوار حرف بزن !

افسر   چه دلیلی غیر از خرابکاری ؟
تیمسار   (پشت میز می نشیند) تکلیفش معلومه ! قانوناً (گاغذی را پیش می کشد) حکم تنبیهی مدت خدمت تو رو دو برابر کرده - (امضا می کند) اعتراض رد

می شه ! (به افسر) فکر می کنم همین کافیه .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت من توی مجلس ختم آقای حق نظر شرکت نکردم .
چطوری می شد باور کنم که تو رو راه نمی دن ؟
آره ، من به موقع نرسیدم .

محل بازداشت . روز . داخلی (زمان گذشته)

زندان با نور کم ، و نور تندي که از پنجره می تابد . قناعت روزنامه ای در دست دارد که از دستش رها می شود . دوربین پیش می رود ؛ اشک از صورت قناعت جاری است . در آگهی های ختم و ترحیم عکسی از پدر نزهت و خبر مرگ او هست .

قناعت خب ، آقای حق نظر ، تو سی سال دبیری کردی .
نصفی از کسائی که می شناختم شاگرد های تو بودن .
من برات یه مجلس ختم یه نفره می گیرم – (یقهی خود را جرمی دهد) مجلسی که تنها شرکت کننده شن خودم هستم !

اطاق نزهت و خیابان . روز . داخل و خارج (زمان حال)

بیرقهای سیاه بالا می رود . دسته راه می افتد . بلندگوی ساکت جلوی تصویر به تیر چراغ برق است . همه مشتبه را بالا کردند ، سکوت . نزهت از پشت پنجره نگاه می کند . با انگشت روی شیشه می نویسد : خیری .

محوطه تعلیمات . روز . خارجی (زمان گذشته)

بیرق هوا می کند . قناعت به بالا نگاه می کند . گروهبان به او می رسد . گروهبان خیری قناعت ، مزدگانی بده ، اینم ورقه ای که اینهمه منتظرش بودی .

قناعت ناباور گاغذ را می‌گیرد.

گروهبان با دوره‌ی تنبیه‌ی سه سال و سه ماه. حالا که تهوم شده خوشحال نیستی؟ ای پوست‌کلفت ناکس قول می‌دم حسرتشو بخوری. چه فکری تو سرته، ها؟ نقشمت برای آینده چیه؟

قناعت (منگ) هوم، نقشه –؟ (سر تکان می‌دهد)
هیچی!

خانه‌ی قناعت. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

قناعت توی درگاه اطاق نشسته است؛ مادر و پدر توی اطاقند.
پدر چرا نباید به فکر خودت باشی؟ از همین فردا شروع کن – می‌خوای برات ساعت کوک کنم زود پاشی؟ کتابهات دست‌نخورده هست. هر روز مادرت خاکشو می‌گرفت. من تاریخ‌کنکور و شرایطش رو از روزنامه قیچی کردم. البته مال امسال بود، تا سال بعد کلی وقت هست –

قناعت آرام بلند شده است و بی‌هدف راه افتاده؛ گوئی به پدر گوشش نیست.

پدر خواستی هم برو خارج. چه مانعی داره؟ ما که حرفی نداریم. این خونه رو داریم که می‌خوایمش چه کنیم؟ تو اجاره‌ای هم می‌شه زندگی کرد. اصل آینده‌ی توئه!

جلوی منزل نزهت. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

فراش مدرسه بلند می‌شود. تابلوی مدرسه و هیاهوی بچمهای.

فراش بفرمائید آقا!
قناعت (حیرت‌زده) مدرسه‌س؟
فراش بله.
قناعت تازگی؟

فراش	شما کجا رو می خواستید؟ کجا رو بهتون نشونی دادن؟
قناعت	(گیسر گرده در سوئتفاهم) نه نه چی خیال می کنید، من اینجا غریبیه نیستم. همه منو می شناسن. اینجا، اینجا منزل آقای حق نظر بود.
فراش	هوه، امروز آفتاب از کدوم طرف دراومده؛ هر کس یه جور مدعیه! همین ساعت پیش هم خانمی آمده بود می گفت اینجا منزل پدرش بوده. تازه کلید مدرسه هم دستش بود.
قناعت	تند برمی گردد نگاه می کند به هر طرف، به کوچه‌ی خالی.

خیابان. روز. خارجی (زمان گذشته)

الف) بین ازدحام قناعت سرگشته می رود. آنهمی فیلم "مہتاب خونین" بر تختهای به تیر چراغ برق آویخته.

ب) در ویترین مغازه‌ای صاحب مغازه آینه‌ای را جا به جا می کند. در آینه رفت و آمد خیابان پیدا است. مرد آینه را به راست می دهد، در آینه قناعت دیده می شود که به فقیری پول می دهد و می گذرد، مرد حالا آینه را به چپ می دهد، در آن نزهت دیده می شود که از مردی جدا می شود و پولهاش را می شمارد.

صدای قناعت من همه جا گشتم. روزهای روز. نمی دونستم عقب چی ...

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت نخواستم، نخواستم ترقی کنم. اغلب قیافه‌ی کسی جلوی چشم بود.

نزهت سر برمی دارد -

قناعت قیافه‌ای با لباس کامل، با سردوشی و واکسیل و درجه و مداد. رفتم کارمند محض شدم.

دفترخانه. روز. داخلی (زمان گذشته)

قناعت به عجله از در وارد می شود ، گراوات سیاه و باریکه‌ی مشکی به یقه .
دفتریار که پرونده‌ای به دست دارد و با مشتری حرف می زند او را دیده .
دفتریار امروز دیر اومدی آفای قناعت .

قناعت می بخشید ، دفترخونه رو گم کرده بودم .
منشی (از پشت عینک) دیروز هم که عوضی رفته بودی
طبقه‌ی پائین .

قناعت (در حالی که آستین کار روی آستین می پوشد)
باید ببخشید ، اصلاً حواسم نبود .
از لا به لا مشتریها ، سردفتر او را دیده و زیر نظر دارد .

دفتریار تو توی خواب راه می ری . چه شده ، چیزی گم
کرده ؟

قناعت بین پرونده‌ها می نشیند و دفاتر عظیم ثبت اسناد را باز می گند و
تعدادی اوراق را بر می دارد و مهر می گند . سردفتر بالای سرش پیدا
می شود . قناعت به فکر رفته است .

سردفتر جناب خیری قناعت ، ما بالاخره نفهمیدیم این
افکار عمیقه‌ی شما متوجه چه موضوع اساسی است .
کدام یک از مشکلات خلقت را در این لحظه حل
می کنید ؟

قناعت به یاد مرحوم پدرم بودم .
سردفتر وقتی نیست این سیاه رو باز کنید ؟
قناعت (حیرت زده) یعنی اینقدر گذشته ؟
سردفتر (دور می شود) جنابعالی اصلاً در این عالم
زندگی نمی کنید .

منشی می آید مهر را بر می دارد گاغذی را مهر می گند .
منشی دفعه‌ی چندم این جمله رو می شنوي ؟
مشتری و دفتریار نزدیک شده‌اند ، منشی سردفتر را به مشتری نشان می دهد
که ببرد گاغذ را تمبر بزند .

دفتریار سیگار که نمی کشی ، مشروب که نمی خوری ، فحش
که بلد نیستی ، تو زیادی خوشنام موندی ! یک

کمی هم بدنامی رو امتحان کن . چرا گاهی نمی ری
الواتی ؟

اطاق فرهت - ادامہ (زمان حال)

قیامت ازم ساخته نبود.

خیابان. روز. خارجی (زمان‌گذشته)

زنی برمی گردد طرف قناعت.

زن فرمايشي بود؟

قناعت ببخشید، شما رو عوضی گرفتم.

زن با کی؛ با عمه جانت؟

فناعت چی فرمودید؟

زن الان حالیت می کنم ، آهای پاسبان -

قناعت (ترسیده) عرض کردم که اشتباھی شده.

زن که اشتباه شد، بله؟ پاسبان -

قناعت بله، مادرت هم خواستم. طوری که نشده.

زن که طوری نشده! آهای به فریادم برسین، پاسبان.

بے دیدن پاسبان قناعت می خواهد بگریزد ، پاسبان پشت یقه اشرا می گیرد و پیش می آورد .

زن حیف که دلم برای اون ریخت قنایش می سوزه،

ولش کن سرکار، منو گرفته جای آبجیش.

در همان حال که مردم پخش می‌شوند و قناعت مسخره شده و گنف بر جای
مانده است در خیابان ماشین تیمسار می‌گذرد؛ با مدالها و درجهای
بیشتر، او در صندلی عقب با تمام شکوه و هیبت دور می‌شود.

اطاق فرهت - ادامہ (زمان حال)

نژهت عصبي در اطاق مي‌لولد و دور خود مي‌چرخد.

نژهت اینا دروغه، داری از خودت می‌سازی! از کجا

بدونم راست می‌گی؟ چرا دروغ بکم؟ برای این‌که من خیال نکنم بدبحتم – تازه، اگر باشم بهش عادت کرم .	قناعت نزهت قناعت تو هر دقیقه حاضر بودی زندگیتو عوض کنی . همومنظر که من حاضر بودم ، آره ، اگر اون چیزی رو که دنبالش می‌گشتم پیدا می‌کرم .
--	---

خانه قناعت . عصر . داخل و خارج (زمان‌گذشته)

قناعت در حال خواندن کتابی است ، از پنجره دیده می‌شود که مادر با عجله از پله‌های پشت‌بام پائین می‌آید و خوش و خندان است ، لحظه‌ای به اطاق سرگ می‌کشد – در بیرون صدای آتشبازی و بوقهای بردن عروس .

مادر چیه نشستی تو تاریکی ، پاشو بیا لب بوم ببین
 چه آتیش‌بازی بی راه انداختن . بیا یه کمی دلت
 واشه .

مادر که چادرش را از بند برداشته است دوباره از پله‌های بام بالا می‌رود ، وسط راه می‌ماند و با گسی در بالای بام حرف می‌زند .

مادر چه صدای بوق بوقی راه انداختن .
 زن همسایه اون محله عروسی آقای افتخاریه .
مادر آقای افتخاری کدوم باش ؟

زن همسایه همون که نزهت آقای حق نظر نامزدش بود .
 قناعت از جا پریده است .

مادر چی ، عروس شده ؟
قناعت نزهت ؟

قناعت به عجله می‌رود طرف کش و آنرا می‌پوشد .
مادر تا باشه عروسی باشه .
مادر بالا رفته .

زن همسایه بیا بالا ، فشفسه ! نگا چه نقش دواری ؛ باید
 خورشید خانوم باشه .

قناعت از در اطاق بیرون زده است.

خیابان. عصرباغروب. خارجی (زمان‌گذشته)

قناعت در گوچه می‌دود. غروب است و آتش‌بازی و رژه‌ی ارتش. مردم با بیرقهای گوچ در خیابان‌اند. قناعت نفس‌زنان می‌دود.

محله‌ی پائین. غروب. خارجی (زمان‌گذشته)

قناعت نفس‌زنان می‌رسد. زنبوری و گل و طبق‌کشها، و جماعت که کف به هم می‌زنند با آهنت، صدای مطرب از درون. قناعت جمعیت را کنار می‌زند و پیش می‌آید. گادیلاک آقای افتخاری که با گل تزئین شده می‌ایستد. افتخاری پائین آمده، راننده می‌دود در طرف عروس را باز می‌کند. یکی زیر پای عروس فرش پهن می‌کند. خواهر پولک و نقل و پول می‌پاشد. عروس پیاده می‌شود. او نزهت نیست. افتخاری می‌رسد و زیر بغل عروس را می‌گیرد، چند بچه تور او را از زمین برمی‌دارند. قناعت منگ بر می‌گردد نگاه می‌کند؛ جلوی پای عروس گوسفندی را زمین می‌زنند و در چشم بهم زدنی سر می‌برند.

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت لب ورمی‌چیند؛ گوئی اوست که می‌بیند. صدای تظاهرات از بیرون.

جلوی خانه‌ی آقای افتخاری - ادامه (زمان‌گذشته)

هلمه‌ی جمع برای قربانی.

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت خود را می‌رساند کنار پنجره و بیرون را نگاه می‌کند، گوئی اندگی خود را آرام گرده است.

نژهت به جهنم . بذار هر طوری می خواد بشه ! کلم
نمی گزه ! کی به اونچه لیاقتش بوده رسیده ؟
تفهی بسته شدن در تله موش . نژهت جاخورده نگاه می کند و قناعت از جا
می پرد !

نـهـنـهـ (چشم می بندد) کسی دنبال تو نیست .
نـهـتـ قـنـاعـتـ آـرـامـ مـی~ نـشـینـدـ .

چرا من هیچ وقت تو رو ندیدم ؟
نـهـتـ قـنـاعـتـ هـومـ ،ـ منـ فقطـ توـ روـ مـی~ دـیدـمـ .
نـهـتـ قـنـاعـتـ مـی~ خـواـیـ دـلـ منـوـ خـوشـ کـنـیـ !
نـهـتـ قـنـاعـتـ یـهـ رـوزـ یـکـیـ اـزـ دـوـسـتـهـایـ مـدـرـسـهـمـوـ دـیدـمـ .

درمانگاه . داخلی (زمان گذشته)

صدای زنی از بلندگو در دالان انتظار می پیچد .
صدا شماره پنجاه و سه .
قناعت و مادرش از روی نیمکت نوبت بلند می شوند و به درون اطاق روبرو
می روند .

اطاق پزشک . داخلی (زمان گذشته)

دکتر در حال شستن دست . مادر و قناعت وارد شده اند .
مادر سلام دکتر .
قناعت (که مادر را روی صندلی می نشاند) آقای دکتر
درد مادرم از قلبش . خودش خیال می کنه گاهی
می گیره . دیگران زیاد دقی نکردن . می شه
خواهش کنم شما یه توجهی بکنین ؟

دکتر هی خیری - این تو هستی ؟
قناعت (می ماند) من - ؟ نه آقای - شما از کجا منو - ؟
در دکتر خیره می شود . دکتر خندان و خوشحال پیش می آید و او را در
آغوش می گیرد ، قناعت وحشت زده خود را عقب می کشد .
قناعت تو ابی هستی ؟

دکتر خیری - بی معرفت - یادت نیست؟ نامه هامو تو
می نوشتی . یه تابستون هم معلم سرخونه بودی .
خب حالا چکار می کنی؟ تو قرار بود دکتر بشی
شدي؟
خیری شرمزده و دیوانه و لرزان با گلوبی خشک .

قناعت من - من -	دکتر من که الکی رفتم شدم . تو چکار کردی ، ها؟ حتما یه مدرکی مهم ترا از دکتری گیر آوردی .
قناعت من دکتر - من - گویا -	گلمهی آخرش به زوزهای تبدیل می شود و گریان خارج می شود . دکتر گیج ولا تکلیف مانده -

دکتر چی شد ، چرا رفت؟ من که چیز بدی نگفتم .	مادر (گریان) درد من اینه دکتر ، درد من قلب نیست ؛ اینه دکتر!
---	---

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت کاش نشوئی اون بی همچیز و داشتم . لعنتی ! کاش نشوئی شو داشتم !	قناعت من دارم . نزهت مسخره نکن !
قناعت کارهای ثبتی منزل و املاکش توى محضر ما بود . (فاصله می گیرد) پس تو می دیدیش؟	قناعت نزهت

دفترخانه . روز . داخلی (زمان گذشته)

تیمسار با لباس عادی در حال امضای دفتر . قناعت نگاهش می کند .
صدای قناعت چطوری اون قیافه از خاطرم می ره؟

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت رو بروی قناعت می نشیند ، به هیجان آمده .
نزهت تعریف کن !

دفترخانه . روز . داخلی (زمان گذشته)

تیمسار سر بر می دارد .
تیمسار این سند کامل نیست ! مشاع و اعیانی ، اشجار و
حدود تفکیک نشده .

دفتریار (می گیرد) ملاحظه کنید – بله ، حق با تیمساره –
(به قناعت) شد تو کاری رو درست انجای بدی ؟
(به تیمسار) الان اشکال رفع می شه – (به قناعت)
چیه ، به چی نگاه می کنی ؟

قناعت که خیره به تیمسار مانده بود گوئی با حرکتی از خواب پریده ،
شیشهی جوهر بر می گردد روی دفتر –

دفتریار چکار کردی احمق ؛ دفتر و خراب کردی . بدتر
نکن ، ولش کن ! آب خشک کن بردار . به خاطر این
کار آقای سردفتر باید بیرون نکن !

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت منو نشناخت ، منو نشناخت . یعنی خودش بود ؟

دفترخانه . ادامه (زمان گذشته)

تیمسار صدها از این جور آدمهای بی دست و پیا در سال به ما
تحویل می دن و ما بعد از دو سال آدمشون می کنیم .
دفتریار (به سردفتر) به شما تاکید می کنم آقای سردفتر ،
من جای شما بودم تا حالا اخراجش کرده بودم !

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت سردفتر این کارو نکرد ! به خاطر نسبت دوری که با مادرم داشت .

دفترخانه . روز . داخلی (زمان گذشته)

همه رفته‌اند ، قناعت نشسته است ، سردفتر بالای سرش ایستاده در حالی که دو دستش را به جیب‌های جلیقه آویخته و با انگشتان بازی می‌کند .
سردفتر هرکس دیگه جای تو بود تا به حال اخراج شده بود . کاری کمتر از اندیکاتورنویسی پیدا نمی‌کنم بهت بدم . ولی از طرفی اگر اخراج بشی مادرت دق می‌کنه .

من سعی می‌کنم منظم باشم .

سردفتر تو چی می‌کنی ؟

قناعت سعی ، سعی می‌کنم .

سردفتر نه نه مزحرف نگو ، تو هیچ وقت هیچ کاری نمی‌کنی .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

تصویر نزهت کنار پنجره . در زمینه قناعت .

قناعت این چیزی بود که خودم هم حس می‌کدم .

دفترخانه - ادامه (زمان گذشته)

سردفتر تو حتی یه معدرت هم از تیمسار نخواستی .
قناعت نشونی منزلشون اینجا هست .

سردفتر که بری معدرت بخوای ؟

قناعت در ضمن سندها رو هم می‌برم .

سردفتر هاه ، چه فکر خوبی ! خیال می‌کنی این کار ازت
بیاد ؟ من خیال نمی‌کنم . تو وسط راه یادت می‌ره

برای چی راه‌افتادی و اگر یادت موند حتماً نشونی رو
عوضی می‌ری . و اگرهم بالاخره بررسی یا یادت می‌ری
سندها رو بدی یا یادت می‌ری معذرت بخوای یا
هر دو . نخیر ، تو از اینجا جم نمی‌خوری !

سردفتر عصبانی می‌رود طرف منبع آب و لیوانی آب می‌کند و می‌خورد ، به
صدای در بر می‌گردد و نگاه می‌کند ؛ در تکان می‌خورد و جای قناعت
حالیست .

جلوی خانه‌ی تیمسار . روز . داخل و خارج (زمان‌گذشته)

مستخدم عوضی گرفتی ، کی گفته که خونه‌ی تیمسار
اینحاست ؟

قناعت (لا) در من می‌دونم . مطمئنم .

مستخدم اینجا نیست . بزن به چاک !

قناعت نگاه کنید ، اینم نشونی . وانگهی من خودم دیدم
آمدند تو .

مستخدم (فسار می‌دهد) برو عقب مرتبه‌ی دبنگ !

قناعت خواهش می‌کنم نبندید ، من کاری ندارم ؛ فقط
می‌خوام نشونی کسی رو ازشون بگیرم .

مستخدم (می‌زند روی دستش) دستتو بکش لامصب !

قناعت فقط یه نشونی ساده . شاید ایشان خبر داشته
باشد کجاست . خواهش می‌کنم نبندید !

مستخدم در را سرانجام بسته است . به عجله می‌رود طرف تلفن پنج
شماره‌ی گوتاه می‌گیرد .

مستخدم کلانتری !

کلانتری . روز . داخلی (زمان‌گذشته)

سرکلانتر گوشی به دست ، در عین حال نیمی از حواسش پیش حرفهای
سردفتر است . دیده می‌شود که در زمینه قناعت روی نیمکت نشسته ؛ گوچک
و ناچیز .

<p>بدون شک اشتباهی شده. آقای قناعت کارمند بی‌آزاری است که برای کار اداری به در خانه‌ی تیمسار رفته. نمی‌فهم چطور سوءتفاهم شده.</p> <p>(نگهان) اطاعت! (بلند می‌شود – به سردفتر) تیمسار پشت خطه. صحبت کنید.</p>	<p>سردفتر</p> <p>تیمسار (گوشی را گرفته) الو تیمسار – سلام عرض شد؛ بنده سردفترم. راجع به اون سوءتفاهم، این کارمند ما برای عذرخواهی خدمت رسیده بود. خاطر شریف که هست امروز چه دسته‌گلی به آب داد؛ ریختن شیشه‌ی جوهر و غیره. آمده بود استدعای بخشش از حضورتون بکنه. از بنده کسب تکلیف کرد، خودم موکداً توصیه کردم! این بود که شخصاً شرفیاب شد – (لحظه‌ای گوش، می‌دهد) بله، بله، ضمانتش با بنده. اگر اجازه بفرمائید حضوراً به عرض دست‌بوس مصدع بشه و اگر همینقدر کافیست، چه عرض کنم، منوط به امر عالیست. گوشی – بنده خدا حافظی می‌کنم. یک دنیا سپاسگزارم. (گوشی را می‌دهد به سرگلانتر)</p>
<p>(گوشی را می‌گیرد) گوش به فرمان تیمسار – اطاعت تیمسار – اطاعت تیمسار – (پاها بیش را به هم می‌گویند) چشم تیمسار! (گوشی را می‌گذارد) خدا بہت رحم کرد. این کار به جاهای باریک می‌کشید.</p>	<p>سرگلانتر</p> <p>قناعت که راه افتاده است لحظه‌ای دم در می‌ماند.</p>
<p>می‌بخشید، می‌بخشید که مزاحم شدم.</p>	<p>قناعت</p>
<p>سایمتو وردار، برو کنار بذار باد بیاد!</p>	<p>سرگلانتر</p>

کافه. روز. داخل و خارج (زمان‌گذشته)

سردفتر و قناعت پشت شیشه‌ی گافه‌ای دو سوی میز نشسته‌اند .
سردفتر پدر بیچاره‌ت چه امید باطلی به تو بسته بود .

خدا رحمتش کنه، راحت شد .

سردفتر بی‌آنگه بفهمد از عصبانیت با انگشت روی میز ضرب گرفته است .
ناگهان جوش می‌ورد .

شدی فرهاد کوهکن؟ تیشه برداشتی افتادی به
جون زندگیت؟!

قناعت سرش را پائین می‌اندازد . از پشت شیشه‌ی بخار گرفته نزهت دیده
می‌شود که می‌آید لحظه‌ای در تصویر شیشه موهای سرش را درست می‌کند و
منتظر می‌ایستد . قناعت سر بر می‌دارد .

سردفتر که چی؟ که چی؟ آخه پسر جان، نقشہت توی
زندگی چیه؟

قناعت من، نقشمای ندارم . یه چیزی هست که، زندگی منو
خراب کرده . یه چیزی که، نه می‌شه نشونش داد،
نه می‌شه با کسی گفت، و نه اصلا به زبون می‌آد .
نزهت با مردی دور می‌شوند .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت گلا فه دور خودش می‌چرخد .
نزهت هر کس گم‌کردماهی داره! هرکس - هرکس!

کافه - ادامه (زمان‌گذشته)

قناعت من گم شدم .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت باید به چیزهای دیگهای فکر می‌کردم!

کافه - ادامه (زمان گذشته)

قناعت یکی دو بار فکر کردم؛ به خودکشی!
سردفتر (دستش را گاز می‌گیرد) پناه بر خدا!

خیابان و اطاق نزهت - ادامه (گذشته و حال)

در خیابان نزهت می‌گذرد و پرنده‌ای را پرواز می‌دهد. دوربین عقب می‌کشد و به اطاق نزهت روی صورت نزهت می‌رسد.

نزهت یک کلمه از حرفهای باور نمی‌کنم. این قصه‌ها رو کجا ساختی، چیزهای من در آورده - (می‌رود سیگاری آتش می‌زند و برمی‌گردد طرف پنجره -) دوربین از روی دودگشها پائین می‌آید. در بالکن خانه‌ی روبرو دختری رخت پهن می‌گند.

نزهت تو باید خونواده راه می‌انداختی. زن می‌گرفتی.
بچه‌دار می‌شدی.

- قناعت تند به طرف نزهت برمی‌گردد، گوئی توقع شنیدن این کلمات را نداشت.

قناعت این حرفها رو قبلًا هم شنیدم!

اطاق و حیاط منزل قناعت. روز. خارجی (زمان گذشته)

مادر و قناعت توی اطاق. در حیاط رخت پهن می‌گند.
مادر اونروز خانم همسایه دیده بود که به خبر عروسی آقای افتخاری چه برقی توی چشمت زده. راست می‌گن پسرجان، اونچه تو لازم داری تشکیل خونواده‌س. نمی‌شه که مرد بی‌زن. نظرم به دختر خواهر سردفتره.

دوربین از روی رختهای پهن شده پائین می‌آید و می‌رسد به منیز گه رختهای را پس می‌زند و صدای می‌زند.

منیز باجی جان، رختهای را پهن کردم.

مادر بد دختری نیست . درس خونده و دلسوز ،
خانواده‌دار و نجیب . چی بهتر از این ؟ خانم
همسایه می‌گفت بیشتر به خاطر تو می‌آد اینجا تا
به خاطر من . توی سینما که پهلوت نشسته بود ،
پس دیگه چی ؟ چرا حرف نمی‌زنی ؟ همین فردا
بیرش صحبت کن . حرفو باهاش تلوم کن .

خیابانها . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

قناعت و دختر می‌گردند . دختر خوشحال و خندان است .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت (خیس عرق) معدرت می‌خوام !
نزهت چرا ، خیال کردی حسودیم شد ؟

خیابانها . روز . خارجی (زمان‌گذشته)

الف) قناعت و دختر می‌گردند . دختر خوشحال و خندان است .
ب) قناعت و دختر جلوی سینما . تاکسی‌بنزهای گلگیر سفید در حرکت .
پ) قناعت و دختر در حال زیر و رو کردن لباسهای عروسی . در زمینه
در پیاده‌روی آن سوی ویترین نزهت به شتاب از بین جمعیت
می‌گذرد . قناعت و دختر از مغازه خارج می‌شوند و می‌روند سوار تاکسی
می‌شوند . تاکسی به همان سمتی می‌رود که نزهت رفت .

کافه‌ی نوبخت . روز . داخلی و خارجی (زمان‌گذشته)

قناعت و دختر دو سوی میزی نشسته‌اند ، در نزدیکی صندلی و میزی که
چندین سال پیش در دو سوی آن نزهت و آقای افتخاری نشسته بودند . به
دیوار تقویم جدید و بر کف آبینما و در سنج پیکره‌ی زنی نیم‌پوشیده ؛
آننه و ساعت امکای قدیمی و منظره‌ی نقاشی . دختر خوشحال است .

منیز	جلویشان روی میز دو ظرف شیر قهقهه .
منیز	هیچ می دونی اولین باره که تنها همیم ؟
قناعت	راست می گی ، دفعه‌ی اوله .
منیز	یه روز تقریبا کامل ؛ صبح تا حالا ، هیچکس دیگه هم نیست .
منیز	(خوشحال سر تگان می دهد) هوم -
منیز	و تو اصلا خوشحال نبیستی .
منیز	(گیج) اینظور معلومه ؟
منیز	من می فهمم چی طبیعیه و چی زورکی . (به سطح میز نگاه می کند) کسی هست که من نمی دونم ؟
منیز	راجع به چی حرف می زنی ؟
منیز	چه شکلیه ؟
منیز	(دنیال کلمات می گردد) ام - ئه -
منیز	یعنی اینقدر گفتنش سخته ؟
منیز	در زمینه‌ی تصویر قناعت نزهت پشت میز مجاور می نشیند . رو به خیابان و پشت به این میز . در تصاویر قناعت از این پس به طور مبهم تصویر نزهت دیده می شود که در آینه‌ی استوار بر سرخون روبرو منعکس است .
منیز	قناعت (بیچاره) من - من نمی دونم . اگر می دونستم که می گفتم . اگر ، شاید - من اصلا نفهمیدم چطوری این اتفاق افتاد . کسی نیست باور کن ، و در عین حال دروغه اگر بگم کسی نیست . من - من قبل از این که پیدا ش کنم گمش کردم . من - من هیچ وقت بهش نزدیک نشدم . نمی دونم اگر ببینم منو بشناسه یا بشناسمش .
منیز	(مبهوت) تو اصلا معلوم هست چی می خوای ؟

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

قناعت سرش را به دیوار تکیه می دهد .

قناعت دلم می خواست برگردم به روز جشن مدرسه . یا
روز بعد که اولین بار دیدمش ، اون بعد از ظهر بهار .

نژهت به او نگاه نمی‌کند، و گوشی چشم‌اش کی هست.

کافه‌ی نوبخت - ادامه (زمان‌گذشته)

منیژ اگر پرسیدن چی باید جواب بدم؟ چطوری باید
اینو به پدر و مادر توضیح داد که، که - چیزی

قبل از اینکه شروع بشه تموم شد؟

قناعت تموم نشده، خواهش می‌کنم این فکر نکن! من،
من - تو رو دوست دارم.

منیژ خیلی به خودت دروغ می‌گیری که یه حرف خوشایند
من بزنی. دلم می‌خواست باور کنم! اگر
می‌دونستم با چی طرفم مهم نبود، بدیش اینه که
اون هر کی هست دیگه خود تو شده.

قناعت شاید تو نجاتم بدی. شاید با تو فکرهای دیگه‌ای
توی زندگیم پیدا بشه. خواهش می‌کنم؛ طولی
نمی‌کشه.

منیژ اگر بخوای باهات عروسی می‌کنم. باشه، چون
راستش دوستت دارم. تو هم می‌دونم که سعی
می‌کنی خوشبختم کنی. سعی می‌کنی، می‌دونم،
اما نمی‌تونی چیزی رو عوض کنی. کسی که تو
دوست داری من نیستم. فکر کن به ده سال بعد،
نمی‌خواه هر روز ببینم که پشیمونی. (بلند
می‌شود) من رفتم - (قناعت را که حرکتی کرده
می‌شاند) نه، من سرنوشت تو نیستم، بگرد ببین
کیه که دوست داری.

/ اطاق نژهت - ادامه (زمان حال)

نژهت (با چشمان بسته - زیر لب) من اونجا بودم. من
اونجا بودم.

صدای تیر هوایی. قناعت از جا می‌پرد. دوربین می‌رود. به طرف پنجره؛

آن پائین گروهی می‌دوند. قناعت می‌رود خود را در سکنج تاریک پنهان کند. نزهت به‌طرف پنجره رفته است، آن پائین در دود اشکآور عده‌ای نشسته‌اند و هر کدام تکه‌گاغذی روشن کرده‌اند. صدای مشتی که به در می‌خورد.

قناعت این چی بود؟

مادام به در می‌کوبد.

از پشت پنجره بباین کنار.

نزهت تو هنوز به من نگفتی چی شده؟

مادام گلوله‌بارونه؛ از پشت پنجره بباین کنار.

قناعت من به شلوغی برخوردم. دیشب یادته از اینجا رفتم؟ من به شلوغی برخوردم.

یك گذر. شب. خارجی (زمان‌گذشته)

شلوغی جمعیت. قناعت می‌آید و بین راه دائم تنہ می‌خورد. بعضی به دیوار با قلم می‌نویسند. بعضی با رنگ‌پاش نوشته‌های قالبی نقش می‌کنند. چند تنی نوشته‌هایی را که بر گاغذ سفید است و اخبار است برای اطلاع عموم روی دست نگهداشته‌اند، برخی اعلاً می‌پخش می‌کنند. قناعت می‌آید.

رهگذر کلته آقا کلت. دویست و پنجاه. بدم؟

قناعت ولم کن!

رهگذر دور شده است؛ صد‌ها دور و دورتر می‌آید.

رهگذر نخری پشیمونی. کلته آقا کلت.

یك گذرندۀ کدوم پادگان؟

رهگذر تسلیحات.

یك گذرندۀ زدی به سیم آخر.

رهگذر بی خیالش - کلته آقا - کلت.

قناعت ناگهان می‌ماند. بر می‌گردد و توی جمعیت نگاه می‌کند و دنبال فروشنده می‌دود.

قناعت ببین -

رهگذر بدم آقا؟ نمراه یک -

قناعت پُره؟

رهگذر با سه تا فشنگ. بلد که هستی.

قناعت خوب، شایدم خیلی خوب!

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت عقب می‌گشد.

منزل قناعت . شب . داخلی (زمان گذشته)

مادر قناعت ترسیده از خواب می‌پرد . ته اطاق تاریک او انباری روشن است و قناعت دارد آنرا به هم می‌زند .

مادر توئی خیری؟

قناعت می‌آید طرف مادر که ترسیده و نیم خیز شده ، عکس نزهت را مقابل چشمان او می‌گیرد .

قناعت تو این یادت نیست . هوم؟ خب معلومه . چون

فقط منم که می‌دونم اون کیه . من اونی رو که سالها دنبالش می‌گشتم پیدا کردم .

مادر (ترسیده) این نزهت نیست ، دختر آقای حق نظر؟

قناعت (گریان از خوشحالی) باورت می‌شه – باورت می‌شه مادر؟

مادر چقدر فرق کردی!

قناعت (خوددار) یه چیزی سالها پیش بہت داده بودم قایم کنی ، حالا می‌خواشم .

مادر عکس اون تیمسار که از روزنامه چیده بودی؟
قناعت (با غیظ) پارهش کن !

مادر (ترسیده) – پولهات روی طاقچهس!

قناعت نه ، این که می‌گم مال سالها پیشه . شب قبل از سربازی رفتنم . یه جعبه‌ی کوچیک بود ؛ گذاشته بودی انبار .

مادر جعبه؟

مادر از رختخواب بلند می‌شود و به انبار روشن می‌رود . گونی گف کته‌ی انبار را پس می‌زند ، از حفره جعبه‌ی گوچگی درمی‌آورد ، غبار گرفته را پاک می‌کند ، قناعت بی‌صبرانه می‌گیرد ، درش را باز می‌کند و مهر را درمی‌آورد .

مادر این چیه؟

قناعت یه چیزی که شاید باهاش منو بشناسه .
مهر را می زند به استامپ روی میز و می زند روی یک گاغذ سفید . نقش
می شود : ملت ستمدیده ایران .

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

صورت هیجان زده ای نزهت . صورت قناعت .
قناعت شب تا صبح کشیک می کشیدم .
نزهت تنها ؟
قناعت این چه حرفیه ؟ تو با من بودی . همینطور سروان
حق نظر .
دوربین می رود به طرف عکس دیپلم نزهت روی میز ، مهر در زمینه قرار
داد .
صدای قناعت اونقدر موندم تا چراغ ساختمون روشن شد .

خیابان . شب . خارجی (زمان گذشته)

چراغ منزل تیمسار روشن می شود . نزدیک صبح است . در تلفن عمومی
نزدیک خانه ، قناعت گوشی به دست ایستاده . بخار و قطرات باران روی
شیشه ها .

صدای راننده بله - شما ؟
قناعت من محافظ جدید شون هستم . از محافظه ای که
دولت دیشب نیمه شب تعیین کردند .
صدای راننده گوشی -
صدای تیمسار الو - ساعت شما چنده آقا ؟
قناعت پنج تیمسار .
صدای تیمسار این چه وقت تلفن کردن به مردمه ؟
قناعت تیمسار ، شما آجودان جدیدی درخواست کرده
بودید .
صدای تیمسار شما می دونید ؟
قناعت من آجودان جدید شما هستم . همین الان ماموریت

به من ابلاغ شد . کی خدمت برسم ؟
صدای تیمسار رؤسا یعنی اینقدر گرفتارند که دیگه خودشون
تماس نمی‌گیرند ؟

قناعت تقصیر حساسیت اوضاعه قربان ، تمام مدت جلسات
محرمانه هست .

صدای تیمسار دولت همیشه در کارهای اساسی تاخیر داره . کی
می‌تونید اینجا باشید ؟

قناعت هر لحظه . شما الان محافظ دارید ؟
صدای تیمسار فقط راننده .

قناعت مسلح کنید .

صدای تیمسار ولی بالاخره او هم بعد از دو شب بیخوابی باید
بخوابه .

قناعت البته ، این جسارتا فقط پیشنهاد بود که طبق
دستور عرض کردم . ضمنا ، تیمسار ، آیا در صورت
لزوم جائی برای نقل مکان در اختیار دارید ؟

صدای تیمسار ما همین الان در حال جمع کردن وسایل برای
نقل مکان هستیم .

قناعت پس من باید عجله کنم .
صدای تیمسار کارت شناسائی یادتون باشه !

قناعت تیمسار ، مستحضرید که از دیروز ما اوراق شناسائی
حمل نمی‌کنیم ، به خاطر چند موردی که افراد
گیر افتادن — متنقابل از جمله‌های رمز استفاده
می‌کنیم .

صدای تیمسار صبر کنید — (به راننده) می‌گه از دیروز اوراق
شناسائی حمل نمی‌کنند — (به قناعت) رمز شما
چیه ؟

قناعت من از طرف نزهت آمدم .
صدای تیمسار چی ؟ صداتون می‌لرزه .

قناعت اینجا سرده تیمسار ! جمله این بود؛ من از طرف
نزهت آمدم .

صدای تیمسار (به راننده) یادت باشه — (به قناعت) نشانی که

دارید — بله؟ عجله کنید.

قناعت تا ده دقیقه‌ی دیگه اونجا هستم.

بیرون می‌آید. جلوی ساختمان منزل تیمسار است که پنجره‌ها یش روشانند.

جلو و مدخل خانه‌ی تیمسار. نزدیک سحر. خارجی و داخلی (زمان‌گذشته)

قناعت زنگ را فشار می‌دهد، صدای راننده از پشت رابط.
صدای راننده بله؟

قناعت من مواطن بیرون هستم، درو باز کنید.
در باز می‌شود، و راننده‌ی چهارشانه دیده می‌شود.
راننده تنها بائید؟

قناعت بله.

راننده از ده دقیقه زودتر اومدید.

راننده کنار می‌کشد. قناعت وارد می‌شود، راننده با یک حرکت مج اورا
می‌گیرد و می‌پیچاند و با دست دیگر گلت او را بیرون می‌کشد و می‌گذارد
روی گیجگاهش. بالای پله‌ها تیمسار در نیمه‌تاریکی دیده می‌شود.

راننده اسلحه‌ش اینه تیمسار.

تیمسار اسم رئیست چیه؟

قناعت ما به رمز می‌شنا سیمش.

تیمسار تو داری می‌لرزی!

قناعت این روزها امکان هر سوءتفاهمی هست. راننده‌تون
هم داره می‌لرزه، و می‌ترسم ماشه رو فشار بده.

تیمسار تو به نظرم آشنا می‌ای.

قناعت من از طرف نزهت آدمم.

تیمسار اسلحه‌شو بده.

راننده با حرکتی او را رها می‌کند و اسلحه را می‌دهد.

قناعت ممنونم — (می‌گیرد) من تیمسار از دور ممکنه
دستم خطا بره، بنابراین (ناگهان اسلحه را
می‌گذارد روی شکم تیمسار) می‌بخشید!

شلیک می‌کند. تیمسار ناباور و باشدت به دیوار عقب دوخته می‌شود.
راننده وحشت‌زده دستهایش را روی سر می‌گذارد و به دنبال راه فراری از

مخصوصه ناگهان از پلهای زیرزمین پائین می‌دود، ولی با نشانه‌گیری تهدید آمیز قناعت متوقف می‌شود.

قناعت (که مواظب راننده است) معذرت می‌خواهد
تیمسار؛ تو نباید آسون بعیری. نباید زود بعیری.
کمی درد بکش.

اسلحة را می‌گیرد طرف او، تیمسار برای فرار از تیر دوم حرکتی می‌کند و از چند پلهی زیرزمین به پائین می‌افتد و بلند می‌شود و در همانحال تیر دوم از چند قدمی او را به عقب پرتاب می‌کند. قناعت از پشت سر او به زیرزمین آمد، هوای راننده را دارد که لحظه‌ای می‌خواست دست به جیب ببرد.

راننده (وحشت‌زده فریاد می‌زند) تو به سرت زده، ما
دونفریم.

قناعت ما سه نفریم!

ناگهان تیمسار خود را به روی قناعت می‌اندازد و با همهی نیرو می‌گوشد او را خفه کند. قناعت، مضطرب و دستپاچه آخرین تیر را می‌زند، چنانکه تیمسار بی‌حرکت می‌افتد. قناعت نفس‌زنان و با احساس چندش خود را از زیر جسم سنگین او بیرون می‌کشد و در همان حال می‌بیند که راننده اسلحه‌اش را به طرف او گرفته. قناعت بی‌اختیار خود را به سمت دیوار پرتاب می‌کند، و بی‌آنکه بخواهد با این حرکتش کلید برق به پائین زده می‌شود. در یک لحظه هم زیرزمین خاموش می‌شود و هم تیر راننده درمی‌رود و هم قناعت فریادکشان در تاریکی جابه‌جا می‌شود. راننده وحشت‌زده خود را از پنجه‌ی زیرزمین تاریک به سوی روشنایی بیرون پرتاپ می‌کند. قناعت نفس‌زنان و کورمال کلیدی را می‌زند و چراگی روشن می‌شود. اسلحه‌اش را برمی‌دارد و می‌خواهد برود که ناگهان تیمسار مج پایش را می‌گیرد. قناعت وحشت‌زده سعی می‌کند بگریزد، خود را نفس‌زنان به طرف پلهای و در خروج می‌کشاند، جسد تیمسار تا حدودی با او کشیده می‌شود. روی پلهای قناعت می‌افتد. برمی‌گردد بالگد و ضربه‌های اسلحه دست تیمسار را از مج‌پای خود جدا می‌کند، و نفس‌زنان و عرق‌ریزان خود را به دیوار می‌چسباند. متوجه می‌شود که دستش خونین است؛ دست دیگر را در جیب می‌کند که دستمالی دربیاورد مهر بیرون می‌افتد. قناعت آنرا برمی‌دارد، لحظه‌ای نگاهی به مهر می‌کند و جسد بی‌حرکت تیمسار با

چشمهای باز، ناگهان مهر را به خون دستش می‌مالد و به پیشانی تیمسار می‌گوبد و برمی‌دارد، نقش شده است: ملت ستمدیده‌ی ایران.

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت چشمان خود را می‌بندد، گوئی مجدوب ذکری عارفانه شده، به چپ و راست می‌رود، گوئی نرم می‌رقصد.

جلوی خانه‌ی تیمسار. سحر. خارجی (زمان گذشته)

قناعت ناگهان بیرون می‌دود. از عمق چندین نفر، شامل راننده و یکی دو پاسبان دوان دوان می‌آیند. پاسبانها سوت می‌گشند و یکی دست به اسلحه می‌برد. قناعت بی‌معطلي دویده است. پاسبان شلیک می‌گند. قناعت به کوچه‌ای می‌پیچد. پاسبان دیگر دنبالش می‌دود. راننده مواطنیش باشین — اونها سه‌تفرن!

جاهاي مختلف. صبح زود. خارجی (زمان گذشته)

- قناعت می‌دود.
- قناعت می‌دود.
- قناعت می‌دود؛ طلوع آفتاب.

جلوی خانه‌ی تیمسار. روز. خارجی (زمان گذشته)

چیزی از صبح گذشته. عده‌ای جلوی منزل جمعند، از جمله دو خبرنگار و یک افسر گلانتری که صورتمجلس می‌گند و چند مامور. افسر گارشناس از در خانه خارج می‌شود، در حالی که دست خونین خود را با دستمال پائی می‌گند. با ورود او همه‌ی سوال جماعت آغاز شده. افسر گارشناس می‌آید بین جمع.

افسر گارشناس یادداشت کنید؛ گروهی که قتل را به عهده گرفته بیست و چند سال پیش بکلی نابود شده

بود. خیلی عجیبه که همه اون گروههای که خیال می‌کردیم مُردهن این روزها یکی سر بلند می‌کنند. مملکت از اشباح پر شده. با این قتل – یا به قول خودشون اعدام انقلابی – یک گروه دیگه هم اعلام کرد که زندهس.

اطاق نزهت - ادامه (زمان حال)

نزهت با چشمان بسته نشسته است؛ بیخود از خود. صدای در و صدای مدام که داخل می‌شود.

مدادام روزنامه دراومده، نمی‌خوای ببینی؟ یه تیمسارو کشن. عکسش خیلی شبیه اونیه که تو چند سالی داده بودی برات قایم کنم.

نزهت چشمانش را باز می‌کند، روزنامه را که برابر صورت اوست می‌گیرد و نزدیک می‌برد، ناگهان به شور می‌آید.

نزهت دارم باور می‌کنم. برای دلخوشی من نیست. برای دلخوشی من نیست.

اشک در چشم قناعت.

تو - بالاخره - کاری - کردن.

دستم دیگه نمی‌لرزه.

یعنی تمام این مدت یکی عقب من می‌گشت؟ تمام این مدت یکیو داشتم و نمی‌دونستم؟

مدادام قهوه سرد شد. عیوبی نداره، دوباره درست می‌کنم.

مدادام با ظرف قهوه خارج می‌شود. اینگ یک زن و یک مرد – روپروری هم نشسته‌اند، ویران و تمام شده، مردمانی از عصری دیگر. ناگهان دستهای هم را می‌گیرند؛ گریه‌ای که معنی آن امید است. در بیرون صدای فریاد است. دوربین آرام عقب می‌کشد و تمامی اطاق نیمه‌ویران را دربرمی‌گیرد؛ بهنظر می‌رسد که از پشت پنجره پرنده‌ای که از صدای تیرها گریخته چندبار می‌گزارد، خود را به شیشه می‌زند، گوئی به درون اطاق راهی می‌جويد.